

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 600

ggio 1
2-535723

7096 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
S.VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 3 (14.094)

Trst, sobota, 4. januarja 1992

Kljub nadaljevanju spopadov na širšem območju Slavonije

Premirje v glavnem drži

Ob 18. uri so se prenehale sovražnosti vzdolž vse Dalmacije, ki je bila zutraj tarča doslej najhujšega napada JA in četnikov — Lord Carrington optimistično razpoložen

SARAJEVO — Kaže, da so se bitke na Hrvaškem po 18. uri, ko je začelo veljati že 15. premirje, za katero so se v četrtek dogovorili s posredovanjem Cyrusa Vancea predstavniki hrvaške vojske in JA, umirile. Tudi v Zagrebu, kjer so ob 16. razglasili splošno nevarnost in so se ljudje zatekli v zaklonilnike, so ob 18. uri splošni preplah prekinili, prenehala pa je streljati tudi protiletalska obramba.

Če premirje kolikor toliko drži v Zagrebu, Šibeniku, Zadru (vse območje Dalmacije pa je bilo v jutranjih urah tarča enega najhujših napadov jugosoldateske in četniških teroristov), ni mogoče reči isto za Slavonijo, kjer so Osijek, Lipik (Telefoto AP) in Daruvar pod hudim ognjem jugoslovanske vojske in četnikov. Samo na Osijek je v teku jutra padlo nad 300 granat. Prebivalci skoraj vseh mest in vasi na širšem območju Slavonije in Baranje so v zaklonilnikih. Smešno je izzvenilo poročilo beograjske televizije, češ da so prebivalci Knina v zakloniščih, ker so v mestu razglasili nevarnost letalskega napada. Katerih letal, ko pa hrvaške sile z letalstvom ne razpolagajo?

Opazovalci sicer ugotavljajo, da je pred vsakim dosedanjim premirjem prišlo do okrepitev spopadov, ki so potem postopoma poje-njali. Zelo optimistično pa je razpoložen predsednik haaške mirovne konference lord Carrington, ki je za prihodnji teden že sklical nadaljevanje konference in nanj povabil predsednike vseh šestih republik bivše Jugoslavije. Morda lord Carrington le razpolaga z boljšimi informacijami, na podlagi katerih lahko sklepa, da bo sedanje premirje trajnejše in uspešnejše od dosedanjih. Predsednik haaške konference je zjutraj prispel v Lizbono, kjer se bo sestal z novim predsednikom ES Portugal-cem Pinheirom ter s posebnim odposlancem OZN Cyrusom Vanceom. Pred svojim odhodom iz Beograda je lord Carrington izjavil, da morajo Jugoslavlani sami sedaj dokazati, da jim je do prekinitve sovražnosti in do tega, da na sporno področje pridejo mirovne sile OZN. To pa je rešitev, za katero bo v vsakem primeru potrebno več časa, gotovo več mesecev.

Medtem ko se že stopnjuje nezadovoljstvo med vojaki in oficirskim kadrom

»Nora« liberalizacija cen ni odpravila vrst pred še vedno praznimi trgovinami

MOSKVA — »Čudeža ni bilo,« je včeraj zapisala agencija Tass v svoji raziskavi o prvem dnevu liberalizacije cen v Ruski federaciji, ker so se v Moskvi ponovili običajni prizori neskončnih vrst pred trgovinami s praznimi puli in policami. »Bolj kot svobodne, so to nore cene,« je zapisal neki moskovski dnevnik, ki je ugotovil, da se številne trgovine niso znašle v novih pogojih in so zato raje izobesile listek »zaprto zaradi inventarja«.

V glavnem lahko trdimo, da se je rusko časopisje razdelilo na dva tabora, in sicer v zagovornike in v nasprotnike sprostitve cen. Tako eni kot drugi imajo pravilne in težko izpodbitne argumente. V poplavi analiz pa je nedvomno najbolj trezna analiza Komsomolskaje Pravde, ki ugotavlja, da so v Rusiji ponovili po-

ljsko napako, sprostili so cene, ne da bi ustvarili pogoje za svobodno konkurenco.

Jelcinovi ekonomisti trdijo, da se bo ta vzpostavila sama po sebi, če bodo trgovci dovolj podjetni. In tu tiči ves problem. Kako preko noči spremeniti apatičnega trgovskega »uradnika«, ki mu je bilo vse s centra servirano, v agilnega in podjetnega trgovca, tako da bo na lastno pest poskrbel za polne pulte in police.

V Moskvi je že nekaj trgovin v zasebnih rokah, včerajšnje izjave teh trgovcev pa niso bile spodbudne, saj so zatrjevali, da so dobesedno talci industrije, ki monopolno določa dobavne cene in količine.

Problemov je torej iz dneva v NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Gamsahurdija zavrnil vse dosedanje ultimat

MOSKVA — Gruzijski vojaški svet je včeraj na današnje 8. uro podaljšal rok, do katerega bi se moral predsednik Gamsahurdija predati. Ta pa je že zavrnil vse ultimat in pozval prebivalstvo, naj s stavkami in množičnimi manifestacijami podpre »legitimno izvoljenega predsednika«, vse vojaške obveznika pa naj strmoglavijo »nezakonito vojaško hunto«.

Po prvih vesteh je le kakih tisoč ljudi v Tbilisiju prekršilo ukaz začasne vlade o policijski uri in prepovedi zbiranja. Zakrinkane osebe so skušale s streli v zrak razgnati manifestante, ko pa so se jim ti grozeče približali, so začeli streljati v množico in pri tem ubili dve osebi, več pa ranili. Večini napadalcev je uspelo zbežati, enega pa je množica zajela in ga dobesedno raztrgala. Ob takih vesteh je popolnoma jasno, da v Gruziji že divja državljanska vojna.

V Gorici Novoletni koncert '92

Sinoči so slovenski denarni zavodi na Goriškem organizirali v gledališču Verdi Novoletni koncert orkestra opere in baleta Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane (Foto Križmančič)

Occhetto zavrača možnost sodelovanja s KD in PSI v Milanu

Craxi zahteva vrh večine

RIM - Kdaj bo razpuščen parlament? To vprašanje postaja v teh dneh predmet spopadov v italijanski politični stvarnosti. Socialistični sekretar Craxi, ki je v četrtek v Milanu izjavil, da bi moral biti parlament razpuščen v januarju, je včeraj vladi in partnerjem večinske koalicije naslovil zahtevo po sestanku voditeljev koalicijskih strank. Craxi je poudaril, da bi hotel jasnosti v političnem koledarju, ki je po njegovi oceni sedaj zelo meglen zaradi domnev in govoric o možnih datumih razpusta parlamenta.

Na seji tajništva so preučili tudi položaj v nekatereh krajevnih upravah, še zlasti pa problem upravljanja občin kot sta Milan in Brescia. Za Brescio socialisti predlagajo koalicijo, ki bi poleg KD vključevala tudi DSL, v Milanu pa kandidirajo za župana Gian Pietra Borghinija, ki je pred nedavnim izstopil iz DSL in oblikoval lastno skupino.

Tudi ta kandidatura je najbrž zbudila sekretarja DSL Achilleja Occhetto, ki je v intervjuju z novinarjem Repubbliche izključil možnost široke koalicije strank, ki bi vključevala PSI, KD in DSL tako v Bresciji kot tudi v Milanu, kajti le zaostritev kriznih situacij bo pokazala, da ni druge poti kot reforma sistema. Occhetto je Craxiju očital, da ne ravna kot človek leve, ki bi v svojih izbirah upošteval dejstvo, da obstaja vsaj še ena levičarska stranka. Menil je tudi, da se nekaterim mudi z razpustitvijo parlamenta, da bi tako preprečili razpravo o obtožnici proti predsedniku Cossigi.

Včerajšnja politična kronika beleži še očitke liberalcev krščanski demokraciji, da je ovira na poti reform in rezek odgovor Pierferdinanda Casinija (KD), ki je bil »osupel zaradi nenačelnosti, s katero PLI izkorišča predsednika republike, da bi si zagotovil nekaj glasov več«.

Po revščini tragedija razkriva še moralno bedo?

Za zapahi najožji sorodniki v prikolicci zgorelih otrok

NEAPELJ — Tragedija, ki je v vasi Capella občine Bacoli pri Neaplju terjala smrt treh otrok, bo po vsemu sodeč doživela sodni epilog. Včeraj so namreč aretirali moža Ermelinde Bonè Vincenza Boccio, njegovo svakinjo Agnese Bonè in taščo Carmelo Pinella. Trenutno jih obtožujejo slabega ravnanja in pretepanja Ermelinde, preiskovalci pa skušajo sedaj ugotoviti, zakaj je Ermelinda s svojimi otroki spala v počitniški prikolicci, ki so jo običajno rabili za shrambo. Prav tako skušajo ugotoviti, ali je Ermelinda sama zahtevala, da vrata prikolicce od zunaj z žabico zaklenejo, kot je to izjavila v bolnišnici, ali pa so žensko in njene otroke namenoma zaklepali.

Preiskovalci nimajo lahkega dela, saj morajo iz težko preverljivih govoric izluščiti resnico. Že sedaj pa prihaja poleg revščine na dan tudi skrajna moralna beda. Ljudje namreč odkrito govorijo, da je Vincenzo Boccia že dalj časa živel vsaj z eno od obeh svakinj (Maddaleno Bonè) in se znašal nad ženo.

Medtem pa so izvedenci izključili možnost, da bi požar v počitniški prikolicci povzročil kratek stik, saj v njej ni bilo nobene električne pečice, prav tako ni bilo nobene naprave za ogrevanje, tako da je požar zanetila morda sveča ali cigaretni ogorek, saj je Ermelinda strastna kadilka.

Po aretaciji obeh žensk so oblasti poskrbele za otroke obeh svakinj Vincenza Boccie. Prav tako so preverile sanitetne in varnostne razmere v nekem drugem taborišču, kjer v počitniških prikolicah prebivajo potresenci in drugi brezdomci.

Palestinci ne bodo prekinili poteka mirovne konference

TUNIS — Predsednik PLO Jaser Arafat je včeraj zahteval od varnostnega sveta OZN, naj skliče izredno zasedanje, na katerem bi razpravljali o izgonih Palestincev z zasedenega ozemlja. Kot znano so izraelske oblasti prav v zadnjih urah sklenile izgnati 12 palestinskih aktivistov zaradi njihove teroristične dejavnosti.

Nekaj časa je kazalo, da bo sklep o izgonu povzročil zastoj v mirovnem procesu, ker so bili Palestinci negotovi, če se bodo udeležili torkovega zasedanja mirovne konference o Bližnjem

vzhodu ali. Iz nekaterih krogov so že napovedali, da se Palestinci iz protesta zasedanja ne bodo udeležili, potem pa je prevladalo trezno stališče palestinske delegacije, katere glasnica Hanan Ašravi je povedala, da oni sicer obsojajo izgon Palestincev z zasedenega ozemlja, ker je to povsem nelegalen ukrep in v nasprotju z mednarodnim pravom, da pa kljub temu nočejo zavreti mirovnega procesa.

Glasnik izraelske vojske je medtem povedal, da se je dejavnost palestinskih aktivistov od kar je v teku mirovna konferen-

ca še okrepila. Kar zadeva 12 izgnanih pa je isti glasnik dejal, da gre za 4 pomembne kadre Al Fataha, za 5 pripadnikov Ljudske fronte za osvoboditev Palestine, za enega pripadnika Demokratične fronte ter za dva člana Hamasa (islamskih integralistov). Vsi imajo pravico, da se pritožijo izraelskemu vrhovnemu sodišču.

Obračunavanje med Palestinci na zasedenem ozemlu pa se medtem nadaljuje. V zadnjih urah so zagovorniki intifade pokončali dva Palestinca, ki so ju dolžili, da sodelujeta z Izraelci.

Pogovor z albanskim disidentom s Kosova Demaci: Slovincem zamerim sebičnost

Znani albanski in kosovski disident Adem Demaci je nedavno dobil priznanje Evropskega parlamenta za delovanje na področju uveljavljanja človekovih pravic. Demaci je v zaporu preživel 28 let. Več kot Nelson Mandela. Dosleden v svoji skromnosti meni, da priznanje ni namenjeno samo njemu, temveč vsem, ki so se v Jugoslaviji borili za svobodo govora. Z njem smo se pogovarjali potem, ko je govoril pred Evropskim parlamentom v Strasbourgu o položaju v Jugoslaviji. Trenutno pa predava in potuje po zahodni Evropi z potnim listim izdanim na Hrvaškem, toda kmalu se bo vrnil na Kosovo in to preko Beograda. Pravi, da bi mu bilo zelo ljubo če bi tam našel sogovornike in meni, da jih bo, kajti opozicija se bo v Srbiji čedalje bolj krepila še posebej, če bo Evropa ostro nastopila proti Srbiji in Črni gori. Demaci ocenjuje, da je na Kosovu končano delo srbske oblasti in da je svoje osnovne cilje že dosegla. Radio in TV v albanščini ne obstajata. Albanski dnevnik je bil tudi ukinjen. Demokratizacija v Srbiji je bila varljiva, kajti edina stranka v Srbiji, ki je pred svobodnimi volitvami vzela aspiracije Albancev v svojo zaščito so bili Zele- ni Dragana Jovanovića.

Vtis imamo, da Srbi na Kosovu živijo v neke vrste izolaciji, kakor da Albanci na Kosovu ne obstajajo.

»To je samoizolacija, ki je vsiljena od zgoraj. Najprej Srbi niso pristali na njo. Toda oblasti so uporabljale različne metode: pritiske, grožnje, podtikanja itd. Uporabili so vse metode, s katerimi razpolaga neka država, da bi napravili segregacijo. Jaz sem v govoru pred Evropskim parlamentom razvil tezo, da je sedanja oblast v Srbiji sestavljena iz treh glavnih faktorjev: iz birokratov, iz parazitov in iz "mafijašev". Mafijaši poskušajo celotni srbski narod spremeniti v kolektivne kriminalce. Albanca odženejo iz službe in na njegovo mesto postavijo Srba. S tem ta človek avtomatično postane neki krivec, brez lastne krivde. Tako je tudi avtomatično zasovražen in preko njega celotni srbski narod. Tako da Srbi za seboj požigajo mostove. To je taktika "mafijašev", kajti kdor hoče v mafijo mora napraviti nek uboj, da kasneje nima izhoda iz mafije in da lahko mafija s tem ubojem izsiljuje svojega člana, da ji je zvest.«

Demaci Slovence ceni kot poštene in delavne ljudi, toda...

»Slovenci so malo preveč hiteli z izstopom iz Jugoslavije. Zdaj so se osamosvojili toda niso najbolj zadovoljni, kajti sedaj so brez tržišča in cenenih surovin. Zdaj bodo morali konkurirati z Avstrijo in Nemčijo etc. To bo motivacija, da bodo Slovenci še bolj delali toda to bo od njih tudi zahtevalo določenih naporov. Jaz sem za to, da vsak narod, vsak človek sam odloča o svoji usodi. Slovincem, ki so prihajali na Kosovo sem priporočal bolj celovito gledanje na situacijo v Jugoslaviji. Ne pa da iščejo rešitev samo za svoje probleme nas pa potem pustijo, da se znajdemo, kakor se pač znamo. Slovincem malo zamerim njihovo sebičnost, toda ta sebičnost je morda karakteristika bolj civiliziranih narodov kot pa nas primitivcev na Balkanu, ki še vedno čutimo potrebo in dolžnost, da drug drugemu pomagamo. Ko bodo Slovenci popolnoma vzpostavili svojo neodvisnost bodo postali največji borci za skupno državo, kajti Slovenija bo spoznala, da je več razlogov, ki bi govorili v prid skupnosti, kjer bi vsi bili popolnoma enakopravni kot pa oni, ki bi govorili proti taki skupnosti ali pa bližnji npr. na način skandinavskih držav.«

Ali menite, da mora Evropa pomagati pri medsebojnem dogovarjanju ali pa mislite, da so jugoslovanske republike zmožne same to storiti?

»Ni mi všeč, da pride Evropa in nam uredi zadeve, ker se mi Albanci, Srbi, Hrvati in Slovenci lahko sporazumevamo brez prevajalca in nikomur ni na čast, da sedaj jokamo pred Evropo.«

Ali mislite, da ima Evropa možnosti vplivati na spremembe v Jugoslaviji?

»Evropa ni v prijetnem položaju. Če se vam lopov skriva za hrbtom boste najprej vi padli, predno bodo ujeli lopova. Birokracija je vse blokirala in govori v imenu naroda, skriva se za hrbti. Srbska birokracija govori v imenu svojega naroda. Hrvaška in albanska birokracija pa v imenu hrvaškega in albanskega naroda. Evropa je na poti k reševanju krize, ker so že identificirali sile demokracije, hkrati pa blokirali tiste sile, ki želijo Balkan za sto let potisniti v preteklost. Toda njihovo tempo je res počasen: pridejo do diagnoze, bolezen pa je že bolnika vzela. Od nas je odvisno ali bodo pospešili svoj korak. Sicer pa mi ne bi smeli čakati na druge.«

Kakšna politična ali pa družbena struktura bi lahko zagotavljala mir v Jugoslaviji?

»Če bodo sile demokracije nadaljevale svojo pot in če bomo vsi lahko drug drugemu popuščali, tako da bomo lahko našli skupne interese, potem bomo lahko našli skupen jezik, toda najprej se morajo vojska in ostale sile, ki blokirajo reforme, umakniti.«

Ali mislite, da prav v tem tiči razlog za nadaljevanje vojne, ker je treba za mir izbrati tudi demokracijo in reforme?

»Zaenkrat te izbire nismo sposobni. Nekateri izberejo demokracijo, toda samo za sebe. Nekateri izberejo reformo, toda spet samo za sebe. Nekateri izberejo svobodo govora toda drugi zapirajo usta.«

Ali lahko Kosovo preko Albanije pride v Evropo?

»Ko bodo Srbi spoznali, da je bolje imeti Albance za prijatelje kot pa za sovražnike takrat pa bomo lahko skupaj šli v Evropo, kajti Evropa si želi ljudi, ki bodo med sabo sodelovali. Oni želijo en prostor, kjer bi se lahko njih kapital in njihove ideje svobodno gibale. Tudi Slovence bodo vzpodbudili, da bodo malo bolj kolektivno mislili. Ne smemo imeti iluzij, da bomo mi tako hitro v Evropi. Mi živimo v Evropi, toda ne živimo po evropsko ampak po balkansko.«

Kaj mislite, zakaj srbski intelektualci tako molčijo o tej vojni?

»Srbski intelektualci in pa srbska akademija kot srce srbske inteligence ter krogi blizu uradne srbske politike so še vedno nosilci starega načina mišljenja. Še vedno mislijo, da mora biti Srbija neki Piemont Jugoslavije in da ji ni treba izbirati sredstev, da obdrži to Jugoslavijo. Ker so Srbi nametani po celi Jugoslaviji so mislili, da jih morajo zaščititi, tako da bi se oni še vedno lahko svobodno gibali po tem ozemlju. Morda so srbski intelektualci glavni krivci, da je prišlo do vojne, kajti oni so napravili memorandum in po časopisih vodili medijsko vojno. Večina jih je izbrala napačno pot. Seveda ni človeka, ki ne ljubi sebe in svoj narod. Toda način na katerega Dobrica Čosić ljubi svoj narod je napačen, kajti zdaj ga sovražijo v celi Jugoslaviji in po celem svetu.«

O položaju Srbov na Hrvaškem pa Demaci meni takole:

»To je zelo zapleteno. Jaz sem 14 let in pol preživel v zaporu na Hrvaškem, tako da položaj poznam od znotraj. Ko sem šel v zapor Stara Gradiška, sta bila njegov direktor in komandant straže Srba. Večina zasliševalcev so prav tako bili Srbi. Enako je bilo s policaji. Zato sem se vprašal: sem jaz prišel na Hrvaško ali pa v Srbijo? Srbi so imeli v rokah večino policije in celo vojsko in ko so nastopile svobodne volitve so izgubili vse svoje privilegije. Srbi na Hrvaškem niso bili diskriminirani. Niti niso mogli biti, ker so zelo sposobni ljudje. Hrvati pa so tudi postali sedaj zelo tolerantni. Srbski poskus vzpostaviti neki hegemonizem pa je izval hrvaški nacionalizem in na valovih ekstremnega hrvaškega nacionalizma je priplul tudi Tudjman. Na njegovo nesrečo pa se je temu prepuštil, zdaj smo tam, kjer smo.«

(NDJ)

»Nore« cene

NADALJEVANJE S 1. STRANI
dan več, tako da Boris Jelcin ne bo imel lahkega dela, ko bo šelepo pravoslavnem božiču in ne kot napovedano že včeraj začel svojo turnejo po Ruski federaciji.

Medtem se tudi v drugih republikah nekdanje SZ s pospešenim ritmom odločajo za podobne ukrepe, ker so v to prisiljeni zaradi enotnega denarnega sistema in trenutno še enotnega pretakanja blaga med posameznimi republikami.

Za gospodarske poizkuse na koži milijonov ljudi se Zahod bolj malo meni, bolj ga skrbijo zapleti v nekdanji rdeči armadi. Organizacijski odbor neodvisnega sindikata vojakov in oficirjev je včeraj kot kršenje človekovih pravic ocenil zahtevo, da uniformiranci prisegajo zvestobo narodu neke republike. Po mnenju tega odbora bi vztrajanje pri tem lahko imelo »nepredvidljive posledice«.

Nedvomno je položaj nekdanjih zveznih oboroženih sil skrajno težak. Ukrajinski obrambni minister Morozov je včeraj pozval vse pripadnike oboroženih sil, ne glede na njihovo nacionalno pripadnost, naj prisežejo zvestobo ukrajinskemu narodu. Nekaj podobnega je predlagal poveljnik novonastalih moldovskih oboroženih sil Nicolae Chirtoaca, Azerbajdžanci pa za sedaj modro molčijo. Rdeča armada šteje nekaj več kot 3 milijone mož. V Ukrajini je ruskega kadra 44%, ukrajinskega pa 40%, v Kirgizistanu je kar 52% Rusov, v Kazahstanu 50%, v Uzbekistanu 44%, v Turkmenistanu 43%, v Azerbajdžanu 41%, v Rusiji 61% in v Armeniji 31%.

Farsa v skupščini Jugoslavije

BEOGRAD — V prostorih skupščine Jugoslavije v Beogradu (Telefoto AP) se je včeraj začela napovedana konvencija o Jugoslaviji. Kot so uradno sporočili organizatorji so navzoči predstavniki 159 strank, združenj, gibanj in organizacij, ki se zavzemajo za ohranitev kontinuitete in demokratično preoblikovanje Jugoslavije. Podpredsednik polpredsedstva Jugoslavije Branko Kostić je vse udeležence pozval, naj se združijo za dokončno zagotovitev miru, prenove jugoslovanske državne skupnosti in oblikovanja stabilne države. Nova državna skupnost naj bi bila po njegovih besedah od-

prta vsem, ki želijo vstopiti vanjo. Predsednik usklajevalnega telesa za pripravo konvencije Dragan Džakanović pa je v svojem govoru poudaril, da ne gre za boj za oblast pač pa za boj za državo, mir in demokracijo. Veliko negodovanja in ostrih reakcij je povzročil član Narodne fronte Jugoslavije Džemal Sokolović, ki je med drugim dejal, da tisti, ki so največ prispevali k razbitju zvezne države in izbruhu vojne med republikama, nimajo moralne pravice oblikovati nove Jugoslavije. Po njegovih besedah predsedstvo Jugoslavije nima legitimnosti za oblikovanje nove Jugoslavije. (dd)

Največ kandidatov izšlo iz liste Lipa zelenela je, največ glasov pa je prejel Viljem Černo

Izvolili so Glavni odbor Zveze Slovencev iz videmske pokrajine

ČEDAD — V Benečiji ter v Kanalski in Terski dolini so se te dni zaključile volitve za sestavo Glavnega odbora Zveze Slovencev iz videmske pokrajine. Kot smo o tem že poročali, so se na volitvah predstavile tri liste (Tam za gorò, Lipa zelenela je in Naš dom) z 39 skupnimi kandidati. Od teh sestavlja Glavni odbor 25 članov, ki so prejeli najvišji odstotek preferenc.

K tem neposredno izvoljenim članom Glavnega odbora bodo pridružili še slovenske duhovnike in župane iz Beneške Slovenije. Razširjena sestava Glavnega odbora bo zatem iz svoje srede izvolila predsednika in ožji odbor.

Kar zadeva volitve, povejmo, da je največ kandidatov izšlo

iz liste Lipa zelenela je, ki je Glavnemu odboru zagotovila kar dvanajst svojih predstavnikov; osem je predstavnikov liste Tam za gorò, pet pa liste Naš dom.

Med vsemi oddanimi preferencami jih je največ dobil Viljem Černo, za katerega se je izreklo kar 72% volilnih upravičencev. Na tej posebni lestvici mu sledijo: Fabio Bonini (70%), Pavel Petricig (69%), Jole Namor (66%), Aldo Clodig (60%), Živa Gruden (48%), Luisa Cher (47%), Vilma Martinig, Ado Cont, Luciano Chiabudini (45%), Ivan Blasutto (44%), Michele Obič (42%), Giorgio Banchig (41%), Renzo Ruclì (36%), Adriano Qualizza (33%), Marino Vertovec (32%) in

Margherita Trusgnach (31%). V Glavni odbor Zveze pa so bili izvoljeni še: Germano Cendou, Maria Grazia Gariup, Luigia Negro, Giorgio Černo, Vittorio Scuocho, Silvana Paletti, Vittorio Di Lenardo in Lodovico Bergnach.

V Glavnem odboru bosta Trbiž oziroma Naborjet predstavljala Lucia Mischkot in Ali Oman, ki naj bi prevzela mesto zadnjih dveh neposredno izvoljenih članov.

Naj še omenimo, da je včeraj deželno tajništvo SSk v tiskovnem sporočilu izrazilo zaskrbljenost, ker »se pluralistična podoba organiziranega slovenskega življa v videmski pokrajini šibi«.

RUDI PAVŠIČ

O tem, kakšna naj bo nova deželna vlada Danes vrh političnih strank deželne večine

VIDEM — Danes dopoldne ob 11. uri bo v prostorih videmskega predstavništva deželne uprave srečanje med zastopniki strank, ki so vodile dosedanje večino. Nanj sta se včeraj pripravili z ustreznimi sestankoma deželna delegacija Kršćanske demokracije in deželno vodstvo Socialistične stranke Italije — v eni in drugi je treba pač marsikaj razčistiti.

V demokristjanskih vrstah bi bil lahko edini problem v tem, kdo naj zamenja Adriana Biasuttija na čelu deželne vlade, toda vse kaže, da so se v stranki soglasno strnili okrog Vinicia Turella. Pač pa naj bi Biasuttija kot svetovalca zamenjal Ivano Strizzolo, ki bi tako zapustil Palačo Belgrado. Svetovalsko mesto Giovannija Di Benedetta, ki je prav tako odstopil, bi moral prevzeti Alessandro Sebastiano iz Pordenona, njegovo

odborniško funkcijo pa "biasutti-jevec" Carmelo Calandruccio — jasen dokaz o tem, da želijo demokristjani v vidiku spomladanskih upravnih volitev zagotoviti tudi primerno mesto Tržačanom.

Vprašanje zase pa je odstop podpredsednika deželne skupščine Diega Carpeneda. Marsikdo je namreč prepričan, da bo Carpenedo še pred prvim letošnjim zasedanjem deželnega sveta dne 14. januarja prekalal svoj odstop. Če ga ne bo, pa bo prišel na njegovo mesto Toni Martini, pristaš struje "sinistra autonoma".

Dokaj živahno je tudi med socialisti. Za to stranko bi preoblikovanje deželnega odbora utegnulo pomeniti lepo priložnost za to, da se enkrat za vselej razčistijo notranja ravnovesja moči. To vprašanje zadeva tako odbornika Gioacchina Francescutta kakor odbornico Paolino Lamberti Mattioli, na katerih položaj bi lahko prišla Rigo in Bulfone ali Cinti. Sicer pa se bodo deželni socialisti sešli v sredo, 8. januarja, v Rimu z Giusyjem La Gango, ki je pri vsedržavnem vodstvu stranke odgovoren za probleme krajevnih ustanov. Vsekakor pa drži, da je levica v stranki napovedala vso svojo pripravljenost za ponovno spravo.

V zvezi s "tehnično" krizo na Deželi, kakor so jo poimenovali nekateri, se je oglašil včeraj tudi načelnik skupine Demokratske stranke levice v deželni skupščini Renzo Travanut. »Že samo dejstvo, da Odbor zapuščata Biasutti in Di Benedetto, da na to misli tudi Carbone, da to ni bilo dovoljeno Antoniniju, da se nekaj pripravlja proti Francescuttu in Mattiolijevi, že to kaže, da ne gre zgolj za tehnično, ampak za politično dejanje,« je naglasil s pripombo, češ, deželno vlado skušajo zapustiti ravno v tem delikatnem in za življenje v Furlaniji-Juljski krajini tako težkem trenutku.

Biasuttijeva odsotnost bo po Travanutovem mnenju lahko privedla do pozitivnih političnih novosti, do bolj konstruktivnega sočkanja, do novih političnih odnosov in to zlasti med progresističnimi silami, pa še do tega, da bo imela skupščina več besede. Travanut je zatem očital večinskimi političnim silam, da podrejajo institucije strankarskim interesom, in kot primer navedel, da bi morala biti prva seja skupščine 9. januarja, a so jo odložili na 14. januar zato, da bi omogočili rimskim voditeljem KD in PSI privatne razgovore okoli kandidature demokristjana Carpeneda v senat in okrog socialističnega predstavništva pri deželni vladi. (fdg)

Minister Scotti se je ponesrečil

BOCEN — Notranji minister Vincenzo Scotti, ki preživlja krajši oddih z družino v Val Badii, je včeraj nesrečno padel in si zlomil desno stegnenico. Prepeljali so ga v bolnišnico v Brunico, kjer so ga po rentgenskem pregledu operirali z delno anestezijo. Notranje ministrstvo je sporočilo, da bo Scotti čez en teden že doma.

Deželni svet Tridentinske Južne Tirolske za globlje vezi z avstrijskim Tirolom

BOCEN — Deželni svet Tridentinske-Južne Tirolske je na 25. lanskih sejah odobril petnajst zakonskih osnutkov, dva je zavrnil, dva pa sta bila umaknjena. Med najpomembnejše zakone, ki jih je skupščina sprejela, je njen predsednik Oskar Peterlini uvrstil zakon o povečanju deželnega deleža pri glavnici družbe Autostrada del Brennero, zakon o preureditvi zemljiške knjige ter mestnega in zemljiškega katastra in zakon, ki povečuje dotacijski sklad deželnega Mediocredita.

Predsednik Peterlini je v političnem delu svojega govora izrecno poudaril važnost okrepitev so-

delovanja med Tridentinsko-Južno Tirolsko ter avstrijsko Tirolsko, »ki ju združuje skupna zgodovina večstoletnega zadiha«. V tej zvezi je Peterlini povedal, da namerava deželni svet sprožiti postopek za takšno ustavno reformo, ki naj bi upoštevala federativnega duha, kakršen se spodobi za dimenzije združene Evrope. Poleg tega bo skupščina že na prihodnjem zasedanju izglasovala sklep z zahtevo po oklicu referendumu za odpravo tistih ministrstev, »katerih dejavnost sodi v pristojnost deželne uprave oziroma avtonomnih pokrajin Trento in Bocen«.

SLOVENSKE ORGANIZACIJE IZ VIDEMSKE POKRAJINE pod pokroviteljstvom OBČINE ČEDAD vabijo na

30. DAN EMIGRANTA

ki bo jutri, v nedeljo, 5. januarja, ob 15. uri v gledališču Ristori v Čedadu.

Slavnostni govornik: MILAN KUČAN, predsednik Republike Slovenije

V kulturnem sporedu bodo sodelovali glasbeni duo **Chiabudini-Durjavig**, ljudska godca **Ližo in Gušto** ter člani **Beneškega gledališča z delom "Čudne bolezni"**.

Ob pičlem novoletnem zaslužku hotelov na Obali in Krasu

Še "vstopnina" v Slovenijo!

PORTOROŽ — V hotelih ob morju in na Krasu je novoletne praznike preživele 3.800 gostov, od tega več kakor polovica italijanskih. To je manj kot za novoletne praznike pred letom dni in več, kot so pričakovali še nekaj dni pred Novim letom, toda hotelirji niso kdove kako zadovoljni. Hoteli so bili polni samo eno ali dve noči in že včeraj je spet zavladalo mrtvilo; hotelske kapacitete pa kar po vrsti zapirajo in če bodo imeli kaj sreče, jih bodo znova morda odprli šele za šolske počitnice konec januarja in v začetku februarja.

Hotelirski zaslužek je bil majhen ali celo nikakršen. Franc Ohnjec, direktor Hotelov Riviera iz Portoroža, nam je takole pojasnil: »Če bi računali vse zagonjske stroške, stroške odpiranja hotelov, okrasitve, glasbe, pa spet pospravljanja in zapiranja ter vse tekoče stroške... potem lahko trdim, da hotelirji nismo imeli zaslužka. Bil pa je to vložek v tržišče.«

Tudi če bi hotelirji uspeli ustvariti kaj več zaslužka, bi ta bil v tem trenutku kaplja v morju. Zavedajo se namreč, da so pred eno najbolj "črnih" zim. Iz republiškega proračuna sicer prejmejo približno eno sedmino potrebnega denarja za plače zaposlenih. Gre za denar, s pomočjo katerega naj bi ohranili v tu-

rizmu vsaj najbolj nujno potrebne zaposlene. Na tistem pa upajo, da bodo iz proračuna deležni tudi drugih finančnih "injekcij" in sicer na račun t.i. vojne odškodnine. Kako bi brez te pričakali sezono, nihče v slovenskem obmorskem (pa ne le obmorskem) turizmu ne ve. Direktor Franc Ohnjec pa nam je kljub kriznim časom dejal, da je za poletne mesece že zdaj optimist.

Nekoliko manj so lahko zaskrbljeni v igralnicah, kjer so imeli tudi za Novo leto dober obisk; v portoroški in lipiški igralnici je bilo več kot 3.000 gostov, zaslužek igralnice je šel v stotine milijonov lir (natančnih podatkov nam ne zaupajo). Predvsem v lipiški enoti portoroške igralnice pa so opazili, da so bili številni stalni gostje iz Italije, vajeni pogostih obiskov in skokov čez mejo, nezadovoljni zaradi uvedbe nove pristojbine na meji. Vsak tujec, ki hoče v Jugoslavijo vstopiti le z osebnim izkaznico, mora plačati 5.000 lir oziroma 200 tolarjev. V portoroški igralnici so zato že začeli razmišljati, da bi tistim italijanskim gostom, ki bodo morali plačati "vstopnino" v Slovenijo, oprostili vsaj plačilo vstopnine v portoroško in lipiško igralnico.

BORIS ŠULIGOJ

Predsednik občine noče biti več profesionalc

PIRAN — Predsednik piranske občinske skupščine Franko Fičur je na zadnji lanski seji skupščine presenetil odbornike. Sejo je zaključil z napovedjo, da letos ne namerava več poklicno opravljati funkcije predsednika občine. Hkrati je dodal še voščila za praznike in odbornike povabil na zakusko, zato si je aplavz, ki je sledil, mogoče različno razlagati. Kasneje nam je Fičur pojasnil, da so se razmere v Sloveniji in tudi zanj osebno spremenile, zato se je odločil, da si bo sam poiskal novo redno zaposlitev, hkrati pa seveda ostal predsednik piranske občine, če odborniki temu ne bodo nasprotovali. Če pa bi se zgodilo nasprotno, bi morali zbrati deset podpisov odbornikov in začeti postopek razrešnice.

Predsednik Fičur se je za tako potezo najverjetneje zato odločil, ker nova ustava zahteva nove volitve prej kot v enem letu. Če tedaj ne bi dobil zadostnega števila glasov, bi se lahko zgodilo, da bi si moral iskati zaposlitev. Take zaposlitve, kot jo je našel zdaj (v portoroški igralnici), pa ni mogoče zmeraj najti. Seveda je ta poteza, kljub njegovi sorazmerni politični nevtalnosti in sorazmerni naklonjenosti ter spoštovanju s strani večine strank, vzbudila razprave; zlasti zato, ker se mnogi spominjajo zapleta ob volitvah, ko je kandidatka za predsedniško funkcijo iz vrst LDS dobila brž nekaj "negativnih" točk, ker je predlagala, da bi predsedniško funkcijo opravljala nepoklicno. Takrat je večina novopečenih odbornikov zahtevala, da bi v občini morali imeti poklicnega predsednika občine.

Če se bo napoved o nepoklicnem opravljanju predsedniške funkcije uresničila, bosta v občini dva nepoklicna predsednika: tudi Andrej Grahov opravlja funkcijo predsednika občinskega izvršnega sveta nepoklicno.

B. Š.

Odbornik Carbone o načrtu PIM

TRST — Deželni odbornik za odnose z Evropsko skupnostjo, socialist Gianfranco Carbone je seznanil včeraj odbor s porazdelitvijo finančnih sredstev iz ustreznih evropskih skladov za uresničitev druge faze tako imenovanega sredozemskega integriranega projekta (PIM), ki zadeva področje vodnih kultur. Projekt zadeva Furlanijo-Juljsko krajino, Veneto in Emilijo-Romagno. Za obdobje 1991/92 je na razpolago vsega 11,1 milijarde lir, od tega pripade deželi FJK 1,875 milijarde lir za urejanje vodnih tokov in lagun, aplikativne raziskave in trgovsko promocijo, 1,65 milijarde za ribogojnice oziroma gojenje mehkužcev in podobno ter 1,125 milijarde lir (iz evropskega socialnega sklada) za poklicno usposabljanje na vodnokulturnem področju.

Zdaj bodo morale vse tri dežele prejeti še zadevna denarna sredstva iz državnih blagajn, s katerimi naj bi vsaj deloma krili vrzeli, ki nastajajo sprotoma v primerjavi z vrednostjo že načrtovanih in delno tudi že sproženih pobud.

primorski
dnevnik

PREDNAROČNINA

ZA
LETO
1992

Celoletna 200.000 lir
Mesečna 23.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 200.000 lir velja za tiste, ki jo poravnajo do 29. februarja 1992. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 276.000 lir.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili **brezplačno male oglase** in **čestitke**.

□ Naročnino lahko poravnate:
— na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
— pri raznašalcih časopisa
— preko pošte na t/rn ZTT št. 13512348
— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.

V Grudnovi rojstni hiši bodo v kratkem uredili prodajni center domačih izdelkov

Dežela je končno odobrila izvršilni projekt za občinski Kulturni dom v Devinu-Nabrežini

Deželno ravnateljstvo za prostorsko načrtovanje je odobrilo splošni izvršilni načrt za občinski Kulturni dom v Nabrežini. Gre za zelo pomemben upravní sklep, ki bo omogočil občinski upravi, da nadaljuje postopek in da sproži vse nadaljnje akcije za gradnjo tega za devinsko-nabrežinsko občinsko skupnost prepotrebne kulture in družbenega projekta. Vest o odobritvi tega plana je posredoval javnosti podžupan in odbornik za javna dela Martin Breclj. Deželno ravnateljstvo je odobrilo ta načrt z edino majhno pripombo, ki zadeva ureditev prostora (dvorišča) pred stavbo. To pa ne predstavlja nobene večje ovire, saj bo Občina v kratkem poskrbela za ustrezno dopolnilo k projektu, ki so ga izdelali arhitekti Marino Kokorovec, Danilo Antoni in Ruggero Ruggiero.

Kulturni dom bodo uredili v tipični kraški stavbi na glavnem nabrežinskem trgu, objekt pa bo sestavljen iz dveh enot: knjižnice in prostorov za kulturne prireditve oziroma družabnosti. Gradbena dela za knjižnico (opravlja jih domače podjetje Giuseppe Marchesan) so se že začela, zaradi nekaterih tehničnih problemov pa so trenutno ustavljena, na županstvu pa so nam povedali, da se bodo v kratkem (čez nekaj dni) znova nadaljevala. Občina razpolaga že z vsemi potrebnimi finančnimi sredstvi za knjižnico (nekaj nad 350 milijonov lir), ki ji je v celoti dobila od Sklada za Trst. Ta ustanova je s približno enakim zneskom finansirala tudi gradnjo oziroma preureditev preostalega dela stavbe, kjer bodo ena večja dvorana, avditorij in še nekateri drugi

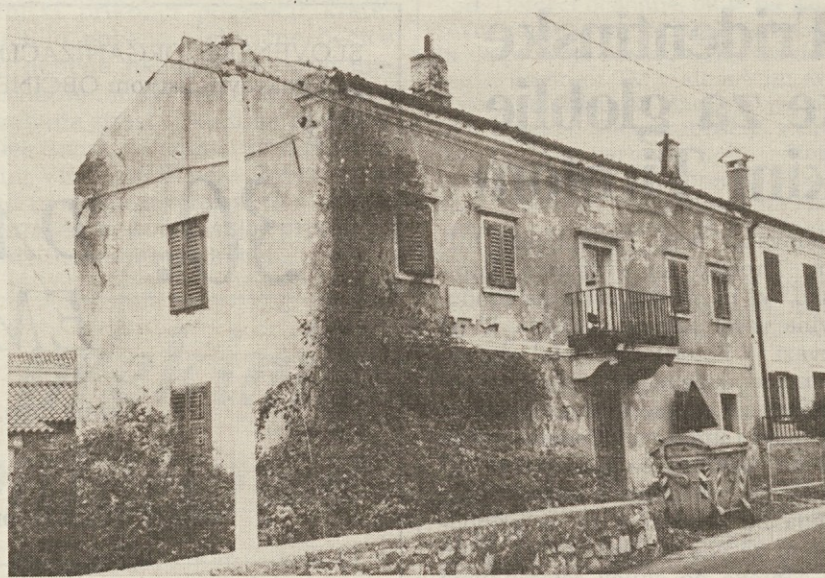
prostori. Tudi ta dela bo opravilo zidarsko podjetje Marchesan, za preostali del pa bo potrebna nova licitacija. Vsa finančna sredstva pa bo uprava črpala iz Sklada za Trst.

Če ne bo novih zapletov bo nabrežinski Kulturni dom končan čez nekaj let. Kdaj je v tem trenutku težko napovedati, poti nazaj pa ni več, nam je povedal Breclj, ki je izrazil zadovoljstvo, da je deželni urad končno odobril ta projekt. »To si štejem tudi kot dosegel kot odbornik za javna dela. V ta projekt sem vložil in seveda bom še vložil ves svoj napor. Ko sem prevzel ta resor, je vsa zadeva nekam spala, mnoge politične sile so se sicer aktivno zavzemale za ta projekt, a so bili tudi tisti, ki so vso zadevo zavirali«, je še povedal podžupan.

V teh dneh pa je prišla tudi vest, da je Deželni tehnični odbor odobril obnovitveni načrt za stavbo (v njej se je rodil pesnik Igo Gruden), kjer bo Občina Devin-Nabrežina uredila center za ovrednotenje in za komercializacijo krajevnih obrtniških in kmetijskih izdelkov. Pri upravljanju tega centra bo neposredno sodelovala tudi Trgovinska zbornica, ki je dala na razpolago 700 milijonov lir iz sklada neobdavčenega bencina. Izvršilni načrt je že odobren, s tem denarjem pa bo uprava uredila tudi bližnje okolje in predvsem večje parkirišče, ki bo zrastle na območju nekdanje občinske kopalnice.

Na gornji sliki vidimo stavbo, kjer bo nabrežinski Kulturni dom, na spodnji pa stavbo, v kateri bo center za ovrednotenje tipičnih domačih izdelkov (foto Magajna)

Brez dodatnih pristojbin Kje sprejemajo izplačevanje računov ACEGA

Mestno podjetje ACEGA sporoča, da bo tudi letos mogoče plačati račune za vodo, elektriko in plin pri nekaterih tržaških bančnih zavodih ne da bi pri tem plačali običajnega dodatka, ki ga navadno zahtevajo na pošti ali v bankah, ki nimajo ustrezne konvencije z ACEGA. Račune lahko plačamo v centrih za usluge in storitve pri Tržaški hranilnici CRT v Ul. Pellico 3 in v Ul. Giulia 3 ter v bančnih izpostah na Opčinah, pri Sv. Ani, Rojanu, Škedenju, Barkovljah, Boljuncu, Proseku, pri Sv. Jakobu, v Miljah ter v Sesljanu.

Račune ACEGA brez pristojbin lahko poravnamo tudi v osrednji poslovalnici Banca Antoniana (Borzni trg 11) ter v agencijah v Ul. Lavatoio 5, na Istrski Ulici 5, v Ul. Giulia 94, na Trgu Ospedale 4, v Ul. S. Teresa 1, v Rojanu ter v miljski izpostavi. Sporazum z mestnim podjetjem ACEGA je podpisala tudi Openska hranilnica in posojilnica, ki sprejema izplačila računov na svojem glavnem sedišču na Opčinah ter v novi mestni agenciji na trgu pred železniško postajo. Račun za vodo, elektriko in plin lahko brez pristojbine plačamo tudi pri okencih nabrežinske Hranilnice in posojilnice v osrednji poslovalnici na glavnem nabrežinskem trgu in v sesljski agenciji (Sesljan 44).

15. januarja zapade rok za plačilo telefonskih računov SIP, konec meseca pa tudi rok za plačilo celoletne televizijske in radijske naročnine. Državna radiotelevizijska ustanova RAI je letos poenotila naročnino za barvno in za črno-belo televizijo, ki stane 142 tisoč lir.

Zanimiva oddaja radijske postaje radikalcev o našem mestu

Spoštovanje nacionalnih različnosti pogoj za graditev združene Evrope

''Trst, Evropa in nacionalizmi'' je bil naslov daljše oddaje, ki jo je vsedrjavna radijska postaja radikalcev ''Radio radicale'' včeraj popoldne posvetila našemu mestu. Oddajo je pripravil občinski svetovalec Zelenih Maurizio Bekar, ki je intervjuval enajst predstavnikov tržaške politike in kulture, med njimi tudi štiri Slovence. Oddaja seveda ni sugerirala enotnih zaključkov, ki bi jih bilo težko povzeti iz tako različnih in delno razglašanih izjav, osrednji poudarek pa je bil vsekakor na dejstvu, da mora biti nacionalna identiteta - ki se mestoma in v nekaterih zgodovinskih fazah lahko izraža tudi kot nacionalizem - ena od izhodiščnih točk za graditev enotne Evrope in da torej nacionalnih razlik ne gre pojmovati kot oviro na poti k evropskemu združevanju.

V sintezi naj omenimo, kaj so intervjuvanci povedali v oddaji radikalne radijske postaje. Zgodovinar Raoul Pupo je po ugotovitvi, da ima Trst zelo slab odnos s svojo zgodovino in preteklostjo, poudaril osnovno kontradikcijo mesta: da je po eni strani sentimentalno vezano na Italijo, je pa od vedno neločljivo povezano z usodo vzhodnoevropskega območja. Zato je tudi ''nacionalno vprašanje'' postalo osrednje vprašanje družbenega in političnega življenja Trsta in penaliziralo vsakršno širše razmišljanje.

Netržačani težko razumejo kulturno specifičnost Trsta, meni zgodovinar Elio Apih, ker niso vajeni na večetnično in večnacionalno stvarnost, kakršna je bila zgodovinsko v našem mestu. Že res, da se nacionalna identiteta lahko sprevrže v nacionalizem, sama po sebi pa je pomemben prilestek in dopolnilo osebnosti in kolektivne identitete. Vse to zavzema v Trstu, še posebno po drugi svetovni vojni, posebno oster značaj. In tako se pozablja, da je bil Trst pod Avstrijo mesto z najvišjim številom Slovencev (še bolj kot takratna Ljubljana), ter da je

ljudsko štetje na začetku stoletja pokazalo, da je bilo 25 odstotkov prebivalcev mesta Slovencev.

Nacionalna napetost med Italijani in Slovenci se je zaostрила z represivno politiko fašizma do Slovencev in nato v vojnih in povojnih spopadih okrog vprašanja državne pripadnosti Trsta, poudarja novinar Vojimir Tavčar, odgovorni urednik Primorskega dnevnika. Toda že od leta 1954 ni hče ne postavlja več v dvom te pripadnosti, kljub temu pa nacionalno vprašanje občasno izbruhne, kot na primer ob nedavnem predlogu prehoda jugoslovanskih tankov skozi mesto. Ta čustva osebne in kolektivne identitete zlorablja jo v volilne namene desničarski nacionalistični krogi. Zadnji tak primer je predstavljal poskus misovskega poslanca Parigija, da bi s krampom odstranil slovenski napis s pročelja slovenske šole prav med uro pouka.

O vprašanju zaščite slovenske narodnostne skupnosti je v oddaji spregovoril predsednik SKGZ Klavdij Palčič, ki je tudi poudaril, da Slovenci nočejo prestevanja, ker menijo, da raven zaščite neke manjšine ne more biti odvisna od njene številčnosti. Slovenci zahtevamo priznanje naše identitete, nočemo biti drugorazredni državljani. Nismo sicer zatirani, vendar splošni položaj in država nam ne jamčita zadostnih možnosti in instrumentov, da bi mirno in polno žaživali kot Slovenci in da bi se uspešno borili proti asimilacijskim pritiskom. Prav zato zahtevamo globalni zaščitni zakon.

Ni ga treznega človeka, meni sociolog Darko Bratina, ki ne bi želel živeti v enotni Evropi, od Atlantika do Uralov. Toda ta proces mora nujno spremljati priznanje in spoštovanje vseh različnosti in specifičnosti krajevnega, jezikovnega, etničnega in nacionalnega značaja. Teh razlik je veliko in so prisotne na vsem teritoriju Vzhodne in Zahodne Evrope. Teh razlik ni mogoče ignorirati ali od-

praviti, saj niso v nasprotju z evropskim združevalnim procesom, ki ga pa ni mogoče tolmačiti kot centralizacijo ali prisilno homologizacijo različnosti, pač pa kot razvoj in valorizacijo krajevnih avtonomij.

O vzrokih izselitve iz Istre je v oddaji razmišljal publicist Guido Miglia, medtem ko sta bivši demokristjanski poslanec Giacomo Bologna in predsednik Liste za Trst Manlio Cecovini razlagala, zakaj so Tržačani tako negativno ocenjevali Osimske sporazume. O vlogi Trsta v evropskih integracijskih procesih pa je govoril poslanec DSL Willer Bordon, po katerem morajo te procese spremljati ne samo priznanje in zaščita manjšin, ampak tudi široke krajevne avtonomije, ki naj ščitijo različnost, pojmovano kot element bogatitve, ne pa kot oviro na poti združevanja. Podobnega mnenja je tudi poslanec KD Sergio Coloni, ki prav tako postavlja poudarek na nujnosti krajevnih avtonomij in zaščite manjšin.

Enotna Evropa bo morala biti demokratska Evropa, je bilo mnenje zgodovinarja Jožeta Pirjevca. Ta Evropa se bo morala spoprijeti s številnimi kulturnimi, etničnimi in nacionalnimi manjšinami na teritoriju, saj je ni evropske države, morda z edino izjemo Portugalske, ki bi bila nacionalno in kulturno homogena. To pomeni, da mora biti federalna Evropa, ki jamči avtonomije. V tem smislu gre tolmačiti tudi proces neodvisnosti Slovenije in Hrvaške: ne gre za voljo po fragmentiranju, pač pa za željo po integraciji v Evropo iz izhodišča lastne individualnosti, v tem primeru kot države. Te procese, ki se bodo vedno bolj širili, morajo evropske vlade doumeti, ne da bi se jih bale: treba je razviti takšno Evropo avtonomij, v kateri bo lahko vsaka kulturna, etnična in nacionalna specifičnost našla svoj prostor, tako da se bo lahko identificirala v širši kolektivni realnosti.

Zgoniška občinska uprava sklenila raziskati stanje socialnih potreb v občini

V pričakovanju formalne ustanovitve decentralizirane funkcionalne enote kraškega zdravstvenega in skrbstvenega okrožja je zgoniška občinska uprava sklenila raziskati obstoječe stanje socialnih potreb na občinskem območju, da si tako zagotovi realno sliko in izhodišče za še učinkovitejšo razporeditev storitev. V teh dneh so vsem družinam razdelili vprašalne pole, na katerih bodo občani evidentirali morebitne zdravstvene težave, ki jih imajo kronični bolniki, starejše osebe in tako ali drugače prizadeti družinski člani. Anketiranci lahko izrazijo tudi želje in iznesejo predloge, kako naj bi bila v bodoče urejena zdravstvena in skrbstvena služba na teritoriju. Vse več zagovornikov ima projekt, da bi osnovne zdravstvene usluge nudili v občinskih ambulantah, decentralizirano administrativno okrožje pa naj bi za zahodnokraški predel organizirali v Nabrežini, kjer naj bi opravili tudi glavne laboratorijske izvide in nudili prvo medicinsko pomoč. (bs)

Januarja v Trstu zasedanje o boju proti gozdni steklini

Nevarnost gozdne stekline ni mimo: nasprotno! Vse kaže, da smo bili v zadnjih mesecih priča novemu valu okužb, kar navdaja z zaskrbljenostjo ne le preproste ljudi, pač pa predvsem tiste, ki jim je poverjena zaščita teritorija. V torek, 7. januarja, bodo v dvorani pokrajinskega odbora predstavili program mednarodnega znanstvenega zasedanja na temo Boj proti gozdni steklini, ki bo v petek, 24. januarja, v prostorih Raziskovalnega centra pri Padričah. Zasedanje prireja Tržaška pokrajina prav z namenom, da bi nekako količinsko zakoličili fenomen gozdne stekline v Furlaniji-Juljski krajini, mednarodno srečanje pa spada v okvir pobud za zmanjšanje nevarnosti gozdne stekline.

Z zasedanjem želi organizator dati udeležencem možnost razmisleka in znanstvene analize tega žgočega vprašanja, kar naj bi privedlo do kulturnega bogatenja tistih, ki so poklicno vezani na odpravljanje te bolezni. Pokrajina hoče obenem na podlagi izkušenj in izsledkov zasedanja pripraviti načrt posegov za omejitev gozdne stekline pri nas.

Konvencija med Deželo in Univerzo o študiju za napovedovanje potresov

Deželni odbor je na predlog odbornika za civilno zaščito Di Benedetto sklenil konvencijo z institutom za geodezijo in geofiziko tržaške univerze za študijo o namestitvi posebnih aparatov, ki opozarjajo na možnost potresov v F-JK. Študija bo deželno upravo stala skoraj 60 milijonov lir. Sklep je bil sprejet na osnovi deželnega zakona 64/86 o civilni zaščiti. Te aparature bodo namestili na rizičnih področjih, poleg tega pa bodo z njimi ugotavljali še druge podatke na teritoriju. Podobne študije je deželna uprava začela pripravljati že leta 1989. Na njihovi osnovi je zbrala vrsto znanstvenih podatkov glede skorjastih premikov, njihovo povezavo s potresnimi sunki s posebnim ozirom na ugotavljanje znakov, katerim nato sledijo potresi.

Sklenjena konvencija bo veljala dve leti. Strokovnjaki, ki bodo pripravili študijo se bodo opirali tudi na podatke že obstoječih opazovalnic na ozemlju F-JK.

Prihodno sredo v vseh treh pokrajinah naše dežele

Delegacija slovenske vlade bo gost SDGZ

Delegacija slovenske vlade bo v sredo, 8. januarja, na vabilo Slovenskega deželnege gospodarskega združenja obiskala zamejske gospodarstvenike, podjetja in nekatere najzanimivejše gospodarske objekte na Tržaškem, Goriškem in v Slovenski Benečiji. Obisk slovenskih gospodarskih in finančnih ministrov v Furlaniji-Juljski krajini bo ponudil priložnost, da se ugledni gostje pobliže seznani s položajem in še posebno s perspektivami našega gospodarstva, pa tudi da skupaj z voditelji SDGZ preverijo oziroma začrtajo razne možnosti in oblike sodelovanja.

Delegacijo slovenske vlade bo predvodom vodil njen podpredsednik Andrej Ocvirk, sestavljali pa jo bodo še minister za industrijo in gradbeništvo Izidor Rejc, minister za Slovenec po svetu Janez Dular, minister za trgovino Maks Bastl, minister za drobno gospodarstvo Viktor Brezar in namestnik finančnega ministra Stanislav Debeljak. Delegacijo slovenskega Izvršnega sveta bosta spremljala še zastopnik Gospodarske zbornice Slovenije Majcen in tiskovni predstavnik vlade Janez Pezelj.

Obisk se bo začel v jutranjih urah na suhozemnem tovornem terminalu pri Fernetičih. Gostje in gostitelji si bodo na kratko ogledali ta gospodarski objekt, kjer jih bo sprejel repentinjski župan in predsednik konzorcija za upravljanje tovornega posta-

jališča Pavel Colja, nato bo na sporedu sestanek s slovenskimi avtoprevozniki in s špediterji. Minister Ocvirk in kolegi bodo nato gostje openske Hranilnice in posojilnice, potem pa se bodo odpeljali v Dolino, kjer si bodo ogledali tamkajšnje nastajajočo obrtniško cono. Na deželne sedežu SDGZ v Trstu bosta nato na sporedu dva ločena sestanka. Na prvem srečanju, ki se ga bodo udeležili zastopniki slovenskih denarnih zavodov v Italiji, bo tekla beseda o finančnih vprašanjih, ki so povezana s sodelovanjem med bankami, na drugem sestanku pa bo tekla beseda o zunanjetrogovinski izmenjavi.

Po kosilu v gostilni Gruđen v Šempolaju se bo delegacija slovenske vlade srečala z zamejskimi gostinskimi in turističnimi operaterji. Natrpan program obiska se bo nato nadaljeval v Sovodnjah, kjer bo ogled obrtno-proizvodnega centra v spremstvu domačega župana Vida Primožiča. Sledil bo sestanek z goriškimi obrtniki.

Sredin obisk slovenskih gospodarskih in finančnih ministrov se bo končal v Špetru Slovenov v Benečiji, kjer si bodo gostje ogledali tamkajšnje tovarno Hobles in se nato sestali še s predstavniki domače industrijske stroke. Delegacijo SDGZ, v kateri bodo zastopniki gospodarstvenikov iz vseh treh pokrajin naše dežele, bo vodil predsednik Boris Siega.

Prihodni teden uradno odprte

Pri Magdaleni uredili novo strukturo CIM

V torek, 7. januarja popoldne, bodo predali njegovemu namenu nov sedež Centra za mentalno zdravje (CIM) v Ulici Molino a Vento št. 123. Nov sedež bo »zamenjal« podobno staro zdravstveno-skrbno strukturo v Ulici della Guardia in bo pristojen za mestne četrti Sveti Jakob, Škedenj in Čaroblo.

Novi Center za mentalno zdravje, ki se nahaja na območju bivše bolnišnice pri Magdaleni, predstavlja vsekakor lepo pridobitev za zdravstveno-skrbno strukturo na Tržaškem. Dvonnadstropno poslopje z vrtom so preuredili z deželnim prispevkom. Struktura bo delovala kot day hospital za enodnevnne sprejeme in - za najbolj akutne primere - tudi kot night hospital za prenočitev potrebnih gostov. Obenem bo deloval kot socialni center, opremljen pa bo z ambulantno in centrom za rehabilitacijo. To bo eden od sedmih podobnih celodnevno odprtih centrov; za nočne sprejeme bo imel center na razpolago osem ležišč za prenočevanje.

Center bo kot dosedanj v Ulici della Guardia deloval v sklopu oddelka za mentalno zdravje pri Krajevni zdravstveni enoti. V njem bodo delali štirje psihiatri, ob njih pa nadaljnjih 25 drugih zaposlenih (specializirani bolničarji, socialne asistentke, socialni delavci). Center bo nudil tudi hišno oskrbo, za kar ima na razpolago dve vozili za posege osebja na domovih bolnikov oziroma oskrbovancev, pristojen pa bo za psihiatrično oskrbo območja treh mestnih rajonov oziroma za skupno 45 tisoč prebivalcev.

Največ interesentov je bilo za Sardinijo Kot običajno zelo veliko zanimanje za izlete PD

Vsakoletni izleti Primorskega dnevnika so med našimi naročniki in bralci tako priljubljeni, da je začetek vpisovanja vsakič poseben dogodek. In res je v stavbi v Ul. Montecchi le malokdaj tako živahno, kot v dne, ko sprejemamo prijave za izlete. Tudi včeraj je bilo tako. Kot smo napovedali, se je vpisovanje začelo ob 8.30, dolga vrsta pa se je po stopnicah in hodnikih ustvarila že več kot pol ure prej. Tako za zahtevno enajstdnevno potovanje v skrivnostno Sri Lanko (z oddihom na krasnih otokih Maldivih) kot za »skromnejše« popotovanje po severozahodnem delu Slovenije, je bilo zanimanje veliko, še največ interesentov pa je bilo za osem-dnevni ogled Sardinije, tako da že razmišljamo o tem, da bi ob približno istem času organizirali še

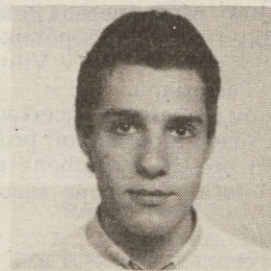
dodatni izlet na ta biser Tirenskega morja, da bi lahko zadostili željam vseh interesentov.

Kakorkoli že, vpisovanje se nadaljuje tudi danes, in sicer v potovalnem uradu Aurora v Ul. Milano 20.

Na sliki (foto Magajna): včerajšnja gneča na našem sedežu ob vpisovanju za izlete Primorskega dnevnika.

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi

Mauro Prasel

Vedno boš ostal v naših srcih!

Oče Federico, mama Irene, sestra Arianna in brat Robi

Pogreb bo danes, 4. januarja, ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Dolino.

Trst, 4. januarja 1992

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Dragi Mauro, vedno se te bomo spomnili z ljubeznijo

Lorena in družina Mauri

Trst, 4. januarja 1992

Oštal boš vedno v naših srcih

strici Dušan, Pepi in Danilo ter teta Vera z družinami

Ciao Mauro!

Tvoji bratrance Vojko, Dino, Alberto, Franco in Fabio

Z Ireno, ki je tragično izgubila sina Maura, sočustvujejo

teta Angela, Milena in Edi z družinama

Ob težki življenjski preizkušnji izgube sina

MAUOTA

se žalosti družine Prasel pridružujejo prijatelji Kathia, Raffaella, Laura, Barbara, Stefano, Carlo, Gianni, Janiko, David, Walter R., Robi, Lorenzo, Silvio, Maurizio, Marko, Chris in Walter A.

Mauro!

Za vedno boš ostal v našem spominu

prijatelji iz Brega

Na silvestrovo onesnažen zrak

Tržaška Občina drži obljubo. Po plazu kritik, ki se je v zadnjih dneh preteklega leta usul na občinsko upravo zato, ker ni objavljala podatkov o onesnaženosti zraka v mestu, se je odbornica za okolje Nemezeva na poziv naravovarstvenikov vendarle odločila za objavo podatkov, ki jih zbirajo naprave prezidija za preverjanje pri KZE.

Iz včeraj objavljenih podatkov izhaja, da je na silvestrovo onesnaženost zraka v samem središču mesta prekorajčila - pa čeprav le za malenkost - dovoljeno stopnjo zasičenosti z ogljikovim oksidom. Tolikšno onesnaženost gre verjetno povezati z zadnjimi pripravi občanov na novo leto, in torej z bistveno večjim prometom v mestu.

Na samo novo leto in 2. januarja je bila onesnaženost zraka v Trstu v mejah dovoljenih varnostnih predpisov.

Tržaška občinska uprava ob teh podatkih dodaja, da so ugotovile previsoko stopnjo onesnaženosti samo merilne naprave na Goldonijevem trgu.

Po dobrodošlem podaljšanju veljavnosti lanskih bonov vse do 20. januarja

Trgovinska zbornica podaljšala tudi rok za vložitev obrazcev za bencinske bone

Trgovinska zbornica je včeraj sporočila, da je podaljšala tudi rok za vložitev obrazcev, na osnovi katerih upravičenci prejmejo bone za bencin iz prostocarinskih kontingentov. Te obrazce morajo vložiti vsi tisti, ki so v teku lanskega leta zamenjali vozilo, za katerega so bone prejeli, in tisti, ki obrazca sploh niso nikoli vložili in torej doslej niso prejeli bencinskih bonov.

Kot znano, je bilo treba to obveznost opraviti do lanskega 14. decembra. Takrat so se zadnje tri dni pred iztekom roka pred poslopjem Trgovinske zbornice na Borznem trgu vile dolge vrste, v katerih so ljudje čakali tudi po več ur. Tisti, ki so takratni rok zamudili, bodo torej lahko zamudo popravili, saj bo obrazce mogoče vložiti od torka, 7. januarja, do srede, 15. januarja. Pristojni urad za prostocarinski bencin pri

Trgovinski zbornici (Borzni trg št. 14) bo v ta namen posloval vsak dopoldan od 8.30 do 11.40, vključno s soboto. Upravičenci bodo obrazcu, ki ga lahko dvignejo pri vrtarju Trgovinske zbornice, morali priložiti prometno dovoljenje vozila, za katerega želijo bencinske bone ali kak drug ekvivalenten dokument, iz katerega je razvidno lastništvo in vrsta avtomobila.

Naj ponovimo, da se bo razdeljevanje bonov za bencinski kontingent za leto 1992 začelo v torek, 21. januarja, do takrat pa - kot znano - po sklepu posebnega tehničnega odbora pri Trgovinski zbornici veljajo še boni iz lanskega leta. Tržačani, ki jih še imajo, pa se bodo morali za njihovo izkoriščenje oborožiti z dobro voljo in potrpežljivostjo, saj je bencin na bone pri veliko tržaških črpalkah pošel že pred prazniki.

Vprašanje slovenščine na sodišču odloženo zaradi bolezni sodnika

Včeraj so zaradi bolezni pretorja Federica Frezze na tržaški kazenski preturi odložili proces proti F.Z.-ju, ki bi se bil moral zagovarjati pred obtožbo, da je žalil M.V.-ja. Proces je še pred izvedbo vzbudil mnogo zanimanja v tržaških sredstvih javnega obveščanja,

ker je obtoženec preko svojega zagovornika odvetnika Bogdana Berdona zahteval, naj bi na procesu dovolili rabo slovenskega jezika. Prošnji je priložil kopije sedmih razsodb, iz katerih izhaja, da je raba slovenskega jezika povsem utemeljena, saj jo navsezadnje dovoljuje tudi sam 109. člen novega kazenskega postopnika.

Kot rečeno, pa jo je odsotnost pretorja zaradi bolezni zagodla ravednežem, tako da bo o rabi slovenskega jezika na tem procesu mogoče govoriti šele čez nekaj mesecev, ko bodo sodno obravnavo izvedli. Natančni datum procesa pa za sedaj še ni znan, saj ga bodo določili kasneje.

Že ta mesec, točneje 21. januarja, pa bo na sporedu drug proces, na katerem naj bi imela slovenščina glavno besedo. Takrat bo namreč potekala razprava o dogodku, ki se je pripetil še predlanskim, ko je tedanji tržaški kvestor prepovedal, da bi na shodu družbeno-političnega društva Edinost razobesili tuje državne zastave. Na shodu je vsekakor plapolala slovenska zastava, kar bo sedaj predmet pravde.

Mestni rajonski svet nasprotuje gradnji bazena na Trgu sv. Antona

Rajonski svet za Novo mesto in Novo mitnico je na svoji zadnji seji v preteklem letu z večino glasov izrazil povsem negativno mnenje o načrtu za gradnjo »bazena« na Trgu sv. Antona, ki je povzročil že toliko burnih polemik in razhajanj v javnem mnenju ter med političnimi silami. V resoluciji, ki poziva občinsko upravo, naj nemudoma umakne ta »nesprejemljivi projekt«, je med drugim rečeno, da je za izvedbo takega načrta v vsakem primeru na razpolago premalo finančnih sredstev, zato obstaja tudi nevarnost, da bi zaradi pomanjkanja denarja že začeta dela kmalu prekinili.

Mestni rajonski svet je nadalje odločno ožigosal Richettijevo upravo in jo obtožil nesposobnosti in slabega poslovanja, kar prihaja do izraza na raznih področjih javnega in občinskega življenja. Svetovalci so tudi prepričani, da je treba za posege v središčnem rajonu poskrbeti za prioritete ukrepe, med katere sodi predvsem dokončna ureditev Drevoreda 20. septembra, kjer za pešce pravzaprav ni več prostora.

Dobra starka »Befana« se bo tudi letos spustila med malčke v jami pri Briščikih

Na dan svetih treh kraljev, 6. januarja, je starka »Befana« tudi letos uvrstila v svoj program obisk v jami pri Briščikih. Simpatična starka se bo s pomočjo vrvi in nepogrešljive metle spustila v jamo ob 15.30. Spust bo dolg 100 metrov, vse do dna, kjer bo prisotnim otrokom razdelila bombone in duge sladkarije. Za tiste, ki bodo prvi spust zamudili, je dobra starka predvidela še dva »podviga«, in sicer ob 16. uri in ob 16.30, ko bo prinesla nove dobrote, da ne bi koga prikrajšala.

Prijetno presenečenje pa bo pričakalo tudi odrasle pred jamo, kjer jim bodo speleologi društva »Commissione Grotte E. Boegan« ponudili napitek s skrivnostnimi sestavinami, ki mu pravijo »gran pampel«.

Da bi omogočili nemoten prihod obiskovalcev, bodo prireditelji poskrbeli za neprekinjen dostop do jame.

V muzeju Revoltella jutri Koncert za mir

V avditoriju muzeja Revoltella bo jutri, v nedeljo ob 11. uri Koncert za mir, ki ga bodo izvedli Komorniki Alpe-Jadran (I Cameristi di Alpe Adria). Prireditelj koncerta je nova Ustanova za turistično promocijo v Trstu, ki je nasledila nekdanjo Letovišarsko in turistično ustanovo, pokroviteljstvo pa je prevzela Avtonomna dežela Furlanija-Juljska krajina. V programu koncerta s prostim vstopom so dela Vivaldija, Boccherinija in Mozarta, dirigiral pa bo Romolo Gessi.

Odv. Paolo Conte
januarja na odru
gledališča Rossetti

Paolo Conte

V torek, 7. januarja, se bo pri osrednji blagajni v Pasaži Protti začela predprodaja vstopnic za koncert italijanskega kantavtorja Paola Conteja, ki bo 21. januarja v gledališču Rossetti. Predstava spada v okvir abonmaja Cartateatro 1 - glasba in imidž, ki je neke vrste »podaljšani« abonma letošnje gledališke sezone italijanskega stalnega gledališča. Organizator opozarja, da bo prvi dan predprodaje namenjen samo lastnikom abonmajske karte Cartateatro, medtem ko se bo predprodaja vstopnic za ostale začela dan kasneje, 8. januarja.

Paolo Conte, odvetnik iz Astija, spada med najbolj prefinjene italijanske kantavtorje, ki je s svojo eleganco osvojil tudi evropsko glasbeno sceno (Dunaj, Pariz). Lani poleti je opravil uspešno turnejo po Italiji, med katero je predstavil svojo zadnjo ploščo z naslovom »Parole d'amore scritte a macchina«. Med drugimi je nastopil tudi v rimski operi, pokukal pa je tudi v našo deželo, v Vilo Manin pri Passarianu.

Njegov januarski koncert v Rossettiju spada med najbolj pričakovane in prestižne glasbene prireditve letošnje glasbene sezone v Trstu.

Danes zajadrata na skupno življenje
TANJA GORKIČ
in **IGOR BOGATEC**
Svojemu odborniku in njegovi sopotnici želimo dolgo in srečno plovbo.
JK Čupa

Danes se poročita
BARBARA BONETA
in **IVAN VISENTIN**
Vso srečo na novi skupni poti jima želi
PD Slovenec

Danes stopita na skupno življenjsko pot
BARBARA BONETA
in **IVAN VISENTIN**
Da bi ju vedno spremljala zvestoba, veselje in petje jima želi MePZ I.Gruđen, SKD I.Gruđen in ŠD Sokol.

razstave

V TK Galeriji je na ogled razstava STARE GRAVURE - Naša dežela, mesta in gradovi.

V Studiu Bassanese - Trg Giotti 8 - je še danes na ogled razstava slikarja FRANCA ANGELIJA. Razstava je odprta od 17. do 20. ure.

Na gradu Sv. Justa - Bastione fiorito - bo do 12. januarja odprta razstava "EXCURSUS: novant'anni di Novecento", ki jo prireja tržaški krožek Jacques Marita-in. Urnik: ob delavnikih od 10. do 16. ure in ob praznikih od 10. do 13. ure; zaprto za božič in novo leto. Vstop je prost.

V galeriji Le Caveau - Ul. Sv. Frančiška 51/a - bo do 6. januarja odprta skupinska božična razstava.

V galeriji Cartesius je do 9. januarja 1992 na ogled skupinska razstava risb, grafik in skulptur. Urnik: 11-12.30, 16.30-19.30, ob praznikih 11-13.

V studio Tommaseo bo do 8. januarja odprta razstava skulptur in risb EDGARDA ABBOZZO. Na ogled je od torka do sobote od 17. do 20. ure.

V naravoslovnem muzeju bo do 19. januarja na ogled razstava IPOGEA 91, podzemeljske lepote Krasa. Urnik: od torka do petka od 9. do 13. ure, ob sobotah in nedeljah 9-13 ter 15-19. Vstop prost.

V muzeju Revoltella bo do 30. marca 1992 na ogled razstava "Mito sottile - Slikarstvo in kultura v mestu Sveva in Sabe".

V novi galeriji Art Galley pri Sv. Jakubu, v Ul. S. Servolo 6, do bo 11. januarja na ogled razstava skulptur in grafik IMAGES 1991. Razstavo so organizirali "Amici di S. Giacomo", izkupiček pa bo namenjen Združenju za boj proti levkemiji.

V tržaški občinski galeriji - Trg Unità 4/1 - je na ogled razstava TRST: ODI-SEJEVO MESTO (Tržaška leta Jamesa Joyceja). Razstava je odprta do 12. januarja po običajnem urniku. Za novo leto zaprto. Vstop prost.

kino

ARISTON - 16.00, 22.15 Billy Bathgate - A scuola di gangster, r. Robert Benton, i. Dustin Hoffman, Nicole Kidman; 0.15 The Commitments, r. Alan Parker.

EXCELSIOR - 15.00, 22.15 Terminator 2 - Il giorno del giudizio, i. A. Schwarzenegger.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.00, 22.00 I soldi degli altri, i. Danny De Vito, Gregory Peck.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Vacanze di Natale '91, kom., i. C. De Sica, A. Sordi, E. Greggio.

NAZIONALE II - 15.30, 22.15 Le comiche 2, i. P. Villaggio, R. Pozzetto.

NAZIONALE III - 15.45, 22.15 Donne con le gonne, r.-i. F. Nuti, i. Gastone Moschin.

NAZIONALE IV - 15.50, 22.20 Donne con le gonne, r.-i. F. Nuti, i. Gastone Moschin.

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 Robin Hood, il principe dei ladri, pust., i. Kevin Costner.

MIGNON - 15.00, 22.00 Bianca e Bernie nella terra dei canguri, risani film, prod. Walt Disney. Po filmu bodo predvajali risanko Il principe e il povero.

EDEN - 15.30, 22.10 Le grandi labbra di mia zia, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.10 Johnny Stecchino, i. Roberto Benigni.

LUMIERE - 16.00, 22.15 Scelta d'amore, i. Julia Roberts, Campbell Scott.

ALCIONE - 16.30, 22.00 Fino alla fine del mondo, r. Wim Wenders, i. William Hurt, Solveig Dommartin, Jeanne Moreau.

RADIO - 15.30, 21.30 Confessioni di una porno infermiera, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom. □ - 18. letom □□

razne prireditve

V cerkvi sv. Pelagija pri Sv. Ivanu bodo do 6. januarja na ogled jaslice, ki so jih postavili mladi slovenski umetniki: Dominik Solar, Tomaž Kolarič in Anastazija Korsič.

KD Vesna prireja v ponedeljek, 6. januarja, ob 17. uri v Domu A. Sirka NO-VOLETNI KONCERT. Sodelujejo deklški in moški zbor Vesna ter domači ansambel Black Birds. Vabljeni!

včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 4. januarja 1992
ANGELA

Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.34 - Dolžina dneva 8.48 - Luna vzide ob 7.24 in zatone ob 16.10.

Jutri, NEDELJA, 5. januarja 1992
MILENA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,4 stopinje, zračni tlak 1037,2 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 77-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 8,3 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Thomas Canciani, Marta Zucca, Stefano Carnevali, Valentina Mignone, Luca Kovacic, Tiziano Godina, Carolina Genna, Tommaso Zardini, Massimiliano Calabrese, Michele Gottardi, Davide Tulliani, Francesca Bibuli.

UMRLI SO: 95-letna Elsa Dermitt, 82-letna Anna Zuliani, 90-letna Paolina Vielmetti, 80-letni Marcello Baccara, 42-letni Sergio Milic, 70-letni Guido Gervasi, 86-letna Giovanna Bozzi, 62-letni Domenico Carone, 81-letna Lina Lagi, 72-letni Tullio Metelli, 71-letni Ugo Mismas, 70-letna Silvana Cimolino, 90-letni Giuseppe Taucer, 81-letni Antonio Cetin, 79-letni Giuseppe Montebugnoli, 75-letni Lodovico Giacomini, 82-letni Alberico Cortesi, 43-letna Marinella Simicic, 81-letni Mario Scabarini, 90-letna Angela Stojcovic, 54-letni Patrizio Giuniori, 80-letni Alberto Giovannini, 84-letna Stefania Ciacchi, 52-letna Gabriella Cremonini, 84-letna Alma Parovel.

OKLICI: trgovec Pietro Viscovich in šolnica Germaine Manuela Fischbach, upokojenec Edoardo Racchi in upokojenka Milka Zuccon, inženir Fulvio Domini in vajenka za odvetniško pripravnico Cristina Feletti, finančni stražnik Bernardino Santoriello in gospodinja Gabriella Russo, Stefano Trimboli in Mirjana Jenić.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 30. decembra 1991 do nedelje, 5. januarja 1992

Normalen urnik lekarn:
8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg Garibaldi 5 (tel. 726811), Trg Valmaura 11 (tel. 812308), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 274998).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Trg Garibaldi 5, Trg Valmaura 11, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3. NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 (tel. 364330).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

gledališča

Gledališče ROSSETTI

Od 9. do 11. januarja bo na sporedu predstava izven abonmaja LA COMEDIA DA DUE LIRE v izvedbi gledališke skupine A.D.I.GI. Nastopajo Paolo Rossi, David Riondino in Lucia Vasini. Za predstavo je veljavna Cartateatro 2, za abonente popust. Izkaznice niso veljavne. Predprodaja vstopnic pri blagajni UTAT v Pasaži Protti.

Gledališče VERDI

Operna in baletna sezona 1991/92

V četrtek, 9. januarja, ob 20. uri (red A) premierska predstava baletne pravljice COPPELIA. Nastopali bodo Oriella Dorella, Marc Renuard in Marina Nossova. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi z naslednjim urnikom: 9-12, 16-19.

La Contrada - Gledališče Cristallo

Od 18. januarja bo gostovala gledališka skupina Rancia s predstavo A CHORUS LINE.

Gledališče Miela

Jutri, 5. t. m. in v ponedeljek, 6. t. m., ob 16.30 bo gostovala gledališka skupina Sipario Aperto z narečno komedijo ROBE DE L'ALTRO MONDO. Režija Silvio Petan.

koncerti

Società dei concerti

Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 20. januarja 1992 ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil duo A. Cappelletti in B. Bekhterev.

Gledališče Verdi

Pri blagajni gledališča je v teku prodaja vstopnic za izredni koncert izven abonmaja MAURIZIA POLLINIJA, ki bo v četrtek, 30. januarja 1992 ob 20.30 v gledališču Verdi. Na sporedu bodo Debussyjeve in Beethovnovne skladbe. Koncert bodo ponovili v začetku prihodnjega leta v Milanu in v New Yorku.

V Avditoriumu Muzeja Revoltella,

Ul. Diaz 27, bo jutri, 5. t. m., ob 11. uri na sporedu KONCERT ZA MIR v izvedbi Komornega orkestra Alpe Jadran. Na programu Vivaldi, Boccherini in Mozart. Nastopali bodo solisti Alessandra Carani, Anja Wobak, David Stefanutti, Enrico Bronzi in Luisa Sello, dirigent Romolo Gessi. Vstop prost.

Gledališče Miela

V torek, 7. t. m., ob 21. uri nadaljevanje ciklusa "L'ombra del Muro: immagini e parole dopo il crollo", ki ga prireja Cappella Underground. Na sporedu bo koncert BORISA KOVACA & SUDSEVDAH ENSAMBLA ter predstavitev cd "All Frontiers".

čestitke

Danes praznuje v Boljuncu rojstni dan naš stric Karlo Sancin. Še na mnoga leta mu želijo nečakinja Vida in vsi sorodniki.

Danes se poročita Barbara Boneta in Ivan Visintin. Obilo sreče na novi življenjski poti jima želijo Karin, Katrin, Ivan in Petra.

menjalnica

3. 1. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1162.—	1095.—	Švicarski frank	848,80	840.—
Nemška marka	754,71	748.—	Avstrijski šiling	107,28	106.—
Francoski frank	221,14	218.—	Norveška krona	191,98	187.—
Holandski florint	670.—	660.—	Švedska krona	207,12	203.—
Belgijski frank	36,66	35,50	Portugalski eskudo	8.—	8.—
Funt sterling	2157,75	2120.—	Španska peseta	11,896	11.—
Irski sterling	2006.—	1980.—	Avstralski dolar	881,80	820.—
Danska krona	194.—	190.—	Jugoslov. dinar	—	13.—
Grška drahma	6,56	6,30	ECU	1537,70	—
Kanadski dolar	1013,70	950.—	Slovenski tolar	—	17,50
Japonski jen	9,327	8,80	Hrvaški dinar	—	13.—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Zimski vozni red vlakov

Velja od 29. septembra 1991 do 30. maja 1992

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-ANCONA-BARI-LECCE

Odhodi iz Trsta

4.20 K Benetke
5.05 K Benetke § (1)
5.45 IC (Svevo) Mestre-Milan **
5.50 H Benetke
6.17 K Portogruaro § (1)
7.25 E Benetke
8.25 H Benetke
9.25 E Benetke
10.00 K Benetke §
10.45 IC (Marco Polo) Mestre-Rim Termini*
12.25 H Benetke
13.49 K Portogruaro § (1)
14.20 H Benetke
15.25 H Benetke
16.10 IC (Tergeste) Mestre-Milan-Turin**
17.13 H Benetke
17.32 K Benetke §
18.15 E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. raz. Trst-Lecce)
19.25 K Portogruaro
20.25 H Benetke
20.40 E (Simplon Express) Mestre-Milan Lambrate-Domodossola-Pariz (pogradi 1. in 2. raz. Trst-Pariz; spalniki Zagreb-Pariz)

21.15 H Benetke-Milan-Turin in Benetke-Milan-Genova-Ventimiglia (spalniki in pogradi 2. raz. Trst-Ventimiglia)
22.18 E Mestre-Rim Termini (spalniki in pogradi 2. raz. Trst-Rim)

Prihodi v Trst

0.03 IC (Svevo) Milan-Mestre**
2.17 H Benetke
6.50 K Portogruaro § (1)
7.15 H Turin-Milan-Benetke in Ventimiglia-Genova-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. raz. Ventimiglia-Trst)
7.45 H Portogruaro (1)
8.10 E Rim Termini-Mestre (spalniki in pogradi 2. raz. Rim-Trst)
8.45 E (Simplon Express) Pariz-Domodossola-Milan Lambrate-Mestre (pogradi 1. in 2. raz. Pariz-Trst; spalniki Pariz-Zagreb)
9.25 K Benetke §
10.10 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. raz. Lecce-Trst)
11.17 H Benetke
13.00 H Benetke
14.15 H Benetke
14.50 K Portogruaro § (1)
15.17 H Benetke
16.15 H Benetke §
18.10 H Benetke §
19.05 H (Benetke Express) Benetke
19.50 K Benetke §
20.06 H Benetke
20.40 IC (Marco Polo) Rim Termini-Mestre*

22.15 IC (Tergeste) Turin-Milan-Mestre**
23.17 K Benetke §
23.40 E Benetke

* - samo 1. razred z dodatkom za brzovlak in obvezno rezervacijo
** - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak
§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA

Odhodi iz Trsta

9.15 E (Simplon Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Budimpešta (pogradi 2. raz. Pariz-Zagreb)
13.40 E Opčine-Ljubljana § (1)
18.38 H Opčine-Ljubljana § (1)
19.35 H (Benetke Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd (spalniki in pogradi 2. raz. Trst-Beograd)
23.59 E Opčine-Zagreb-Vinkovci

Prihodi v Trst

5.50 E Vinkovci-Zagreb-Opčine
8.55 E (Benetke Express) Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. raz. Beograd-Trst)

9.40 H Ljubljana-Opčine § (1)
16.28 H Ljubljana-Opčine § (1)
20.00 E (Simplon Express) Budimpešta-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki Zagreb-Pariz; pogradi 2. raz. Beograd-Pariz)

§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob nedeljah, 1.11., 25. in 26.12., 1. in 6.1., 20. in 25.4., 1.5.

TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ

Odhodi iz Trsta

5.30 H Videm-Trbiž §
6.08 K Videm (1)
6.55 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj (spalniki Rim-Moskva; spalniki in pogradi 2. raz. Rim-Budimpešta) (2)
8.08 H Videm
10.15 K Videm §
12.20 H Videm-Trbiž
13.15 K Videm §
14.10 H Videm (1)
14.35 K Videm §
16.40 H Videm (1)
17.20 K Videm §
17.54 H Videm (1)
18.22 H Videm §
19.18 H Videm §
21.08 H Videm
21.25 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München
23.25 K Videm §

Prihodi v Trst

0.28 K Videm §
6.25 K Gorica § (1)
7.02 K Videm §
7.50 H Benetke-Videm (1)
7.37 K/H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm
8.35 K Videm §
9.35 K Videm (1)
10.50 H Videm
13.31 H Videm §
14.22 H Videm (1)
15.07 K Videm §
15.43 H Videm § (1)
16.40 H Videm
18.18 K Videm §
18.52 K Videm
20.13 H Trbiž-Videm
21.08 K Videm §
22.00 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm (spalniki in pogradi 2. raz. Budimpešta-Rim; spalniki Moskva-Rim; oba po Trbižu-Vidmu-Benetkah) (3)

§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih
(2) - ne vozi ob sobotah
(3) - ne vozi ob četrkih

H - hitri vlak
K - krajevni vlak
E - ekspresni vlak
IC - Inter City

Dorella, Nosova in Savignano: tri zvezde baleta v tržaškem Verdiju

TRST - Po krajšem premoru za božične in novoletne praznike bo tržaško operno gledališče Verdi spet začelo z nastopi v nedeljo in sicer s koncertom v videmskem Palamos-tre. Verdijev orkester bo ob tej priložnosti vodil direktor, kitajski dirigent Lü Jia, ki se bo predstavil furlanski publiki s skladbami Offenbacha, Sup-pēja in Straussa.

V četrtek, 9. januarja pa se bo nadaljevala baletna in operna sezona in sicer z baletno predstavo Coppelia. Balet Nutterja in Saint Leona bodo predstavili s koreografijami Roberta Fascille. V glavni vlo-gi bosta nastopili ruska ple-salka Marina Nosova in zvez-da milanske Scale Oriella Do-rella, medtem ko bo glavno moško vlogo imel Marc Reno-uard. Glasbo bo izvajal orkes-ter gledališča Verdi pod vod-stvom Guerrina Gruberja.

Med ponovitvami Coppelie bo spet gost v Trstu Luciana Savignano, nedvomno ena največji osebnosti italijanskega baleta. Gledališče Verdi bo priredilo srečanje z Luciano Savignano v ponedeljek, 13. januarja ob 18. uri v auditoriu-mu muzeja Revoltella. Sreča-nje s Savignanovo bo poklon umetnici, ki je na začetku svoje briljantne kariere nasto-pila v Trstu pod vodstvom ko-reografa Maria Pistonijsa. Ob srečanju bodo predvajali tudi videoposnetek enega najbolj uspešnih nastopov milanske plesalke.

Vlad obtožuje: Država ne ščiti ustvarjalnosti

RIM — *Koncentracija kulturne industrije v manjsho število veli-kih podjetij (prevsem televizijskih in reklamnih) in vse večja odvisnost od gledanosti dušijo ustvarjalnost italijanskih avtor-jev. Gledalci že ne ločujejo več med avtorjevim delom in tehnič-no strukturo, ki omogoča prenos in reprodukcijo umetnine. Tako je poudaril v pogovoru z novinarsko agencijo AGI predsednik društva italijanskih avtorjev Siae Roman Vlad.*

Po oceni Vlada je problem pro-daje umetniškega dela prisoten že dolgo let. Toda vse bolj jasne težnje po uravnilovki in po niza-nju ravni avtorske proizvodnje duši italijansko kinematografije, povzroča neravnovesja v glasbi (lahka glasba ima prednost pred klasično in operno), samo gleda-lišče se še nekako brani, tudi ker televizija ne izkazuje za teater veliko zanimanja. »Ljudje,« obto-žuje Vlad, »težijo bolj k površni zabavi kot pa k utrudljivemu in poglobljenemu poznavanju. Drža-žava pa je povsem odsotna in ne podpira resnične kulture.«

Kljub tej pesimistični sliki se-danje stvarnosti po Vlad ni po-vsem obupal. Po njegovem mne-nju so bila v zgodovini že obdobja, v katerih je prevladovala želja po zabavi, toda kultura je nato vselej zmagala. Po njegovem mnenju pa bo treba bitko prenesti na raven evropskih teles, v upa-nju, da bodo iz Brušlja prišle smernice, ki bodo omogočile »ovrednotenje vse bolj neodvisne evropske kulture, ki ne bo zgolj nadstruktura in medlo dopolnilo gospodarstvu«.

Največ gledalcev je imel Achille Occhetto Za politične tribune 7,5 milijona gledalcev

RIM - Predsednik republike Francesco Cossiga je nesporni zvezdnik televizijske gledanosti. S svojimi nastopi je namreč imel milijonsko publiko, z govo-rom za Silvestrovo pa dosegel pravi rekord.

Drugi italijanski politiki niso dosegli rekordne gledanosti, a se za italijanske razmere niso odrezali slabo. Podatki Auditela, ki meri gledanost televizijskih oddaj, so precej jasni: politične tribune na Rai so po gledanosti na osmem mestu takoj za Paperisso-m in pred nedeljskim popoldanskim programom Domenica In.

Največjo gledanost je s politično tribuno dosegel sekretar DSL Achille Occhetto, ki je imel 16. decem-bra 7 milijonov in 390 tisoč gledalcev. Na drugem mestu je sekretar MSI Gianfranco Fini, kateremu je sledilo 4 milijone in 571 tisoč gledalcev. Le za spo-znanje manj gledalcev je imel sekretar PSDI Carig-lia, medtem ko je predsednik vlade Andreotti, ki je 20. decembra zaključil ciklus tribun, zbral 4 milijone in 459 tisoč gledalcev. Pozornost je vzbudil tudi vo-ditelj GKO Sergio Garavini, ki je imel 3 milijone in 823 tisoč gledalcev in je za nekaj tisoč gledalcev pre-hitel sekretarja PLI Renata Altissima (3.791.000 gle-dalcev). Manj zanimanja sta na drugi mreži vzbudila sekretarja glavnih dveh strank vladne koalicije: For-lani je imel 2 milijona 313 tisoč gledalcev, Craxi pa 2 milijona 246 tisoč. Bolje se je odrezal predstavnik zelenih (skoraj tri milijone gledalcev), pa tudi Marcu Pannelli je prisluhnil poltretji milijon ljudi.

K veliki gledanosti Occhetta je najbrž prispevalo dejstvo, da je bil njegov nastop tik pred Spielbergo-vim filmom ET, ki je priklenil pred mali ekran nad 10 milijonov gledalcev. In tudi Carigli je najbrž prišlo na roko dejstvo, da je njegovemu nastopu sledil sobotni Fantastico. Toda Finijeve gledanosti ni »po-vlekel« nihče, saj je njegovi tribuni sledil tednik TG1 Sette, ki je imel polovico manj gledalcev, pa tudi Andreotti je imel veliko več gledalcev kot film, ki je sledil njegovemu nastopu. Dejstvo je, da politič-na tribuna ljudi najbrž zanima, predvsem pa jih zani-ma, kaj pravi opozicija. K gledanosti je nedvomno prispevalo dejstvo, da so bile ob zadnjem krogu od-daj politične tribune pomaknjene v večerni pas, a tudi v popoldanskem niso imele majhne pozornosti, saj je gledanost nihala med 3 in štirimi milijoni.

Tudi Gino Bartali med voditelji oddaje Striscia la notizia

Z »befano« bodo gledalci satiričnega televizijskega dnevnika postaje Canale 5 »Striscia la noti-zia« dobili pričakovano darilo: med voditelji pro-grama bo tudi popularni kolesar Gino Bartali, ki je bil v štiridesetih in petdesetih letih veliki anta-gonist Fausta Coppija.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Film: Scarpe al sole 7.35 Potni list za Evropo: Tečaji tujih jezikov 8.35 TV film: Chi vuole le mie figlie? (kom., ZDA 1990, r. Larry Elikann) 10.30 Aktualno: Vedrai 11.00 Il mercato del sabato (vodi Luisa Rivelli), vmes vreme in vesti 12.30 Rubrika: Check-up 13.25 Izžrebanje lota 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Aktualno: Prizma 14.30 Sobotni šport: atletika - kros, 15.15 odbojka 16.15 Dok.: Riccardo Muti 16.45 Variete: Disney club 18.00 Kratke vesti 18.05 Izžrebanje lota 18.10 Aktualno: Più sani più belli 19.25 Nedeljski evangelij 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik in šport 20.40 Variete: Questa pazza, pazza neve, vmes (22.10) ... E il gioco continua 22.45 Dnevnik 23.00 Dnevnik - posebnosti 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Film: La signora del venerdì (kom., ZDA 1940)	RAI 2 6.55 Nanizanke in risanke 7.55 Aktualno: Mattina 2 9.50 Jutranji dnevnik 9.55 SP v smučanju: veleslalom (m., 1. tek) 11.00 Nanizanka: Lassie - Potres 12.00Variete: Ciao weekend 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.20 Rubrika dribbling in vremenska napoved 14.00 Ciao weekend (2.del) 15.40 Aktualno: Vedrai 16.10 Izžrebanje lota 16.15 Šport: odbojka, 17.45 IP v košarki 18.45 Nanizanka: Miami Vice - Colpo secco 19.45 Dnevnik in pregled športnih vesti 20.30 Film: Colpo a tradimento (krim., ZDA 1990, r. James Kaufman, i. James Brolin, Meg Foster) 22.00 Nan.: Il commissario Corso - Nel cuore della notte (i. Diego Abatantuono) 23.00 Filmske novosti 23.15 Vesti, vreme, horoskop 23.35 Glasba: Rock café magazine 24.00 Film: Il clan dei marsigliesi (krim., Fr. 1972)	RAI 3 10.00 Aktualno: Vedrai 10.30 Koncert: Simfonični orkester RAI iz Turina izvaja Sostakovičeve skladbe (dir. Sostakovič) 11.05 Dok.: Pred 20 leti 12.00 Magazine 3, vmes (12.55) SP v smučanju - veleslalom (m., 2. tek) 14.00 Deželne vesti 14.30 Popoldanski dnevnik 14.40 Variete: My sweet camera 15.15 Šport: IP v rugbyju, 16.00 hokej na ledu (SP Under 20), 16.30 vaterpolo, 17.30 hokej na ledu 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.30 Film: Perry Mason - Un caso di sonnambulismo - Un costossimo falò 22.30 Dnevnik ob 22.30 22.45 Aktualno: Harem 23.45 Aktualno: Diritto di replica (vodiho Sandro Paternostro, Oreste De Fornari, E. Magrelli) 0.25 Filmske novosti 0.35 Dnevnik in vreme 1.00 Variete: Fuori orario	TV Slovenija 1 9.05 Izbor: Radovedni Taček - Jelka, 9.15 Pravljice iz mavrice, 9.40 ris. film Dedek, 10.10 Tok Tok, 11.20 Klub Klobuk 12.20 Ris. film: Bedaček Peter in letača ladja 13.15 Forum 13.30 Dnevnik 14.10 Domači ansambli 14.40 Film: Potovanje v Melonijo (ris., Šved.1989) 16.25 Poslovne informacije 16.30 Poročila 16.35 Oddaja za otroke: Zgodbe iz školjke 17.05 Knjižne novosti 17.15 Dok.: Paralaksa 17.40 Nad.: Daljna dežela 18.35 Risanke in Napovednik 18.55 Dok.: Divji svet živali 19.30 Dnevnik, vreme, šport 20.05 Žrebanje 3x3 20.15 Show Rudija Carrella 21.50 Dnevnik, vreme, šport 22.20 Nad.: Hlapčič (Avstral.) 23.15 Napovednik 23.20 Sova, vmes nan. Murphy Brown, nad. Škorpionov obroč, film Šlatenje (dok., ZDA 1988) in variete Ljudje počnejo vse mogoče 2.15 Video strani	TV Koper 12.30 SP v smučanju 14.00 Smučarski skoki 15.30 Zgodovina Pop glasbe 16.00 Otroški program, vmes ris. film Trije Mušketirji 17.10 Človek iz Shelforda 18.00 Izolski zbori 18.30 Globus 19.00 TV Dnevnik 19.25 Nabožna oddaja 19.35 Nan.: Sodelavci 20.30 Andata e ritorno 21.30 Film: Ljubezen v Rimu (dram., It. 1960) 22.20 TV Dnevnik 23.25 SP v smučanju	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Orkestri; 9.00 Lahka glasba; 9.30 Beležka; 9.40 Sansoni; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncerti Ensemble Pro Musica iz Salzburga; 11.30 Radijska priredba: Odiseja; 11.45 Priljubljene melodije; 12.00 Rezija in Kanalska dolina; 12.40 Orkestralna glasba; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Potpuri; 15.00 Resnica življenja, resnica odra; 15.30 Evergreeni; 16.00 Mi in glasba. Nagradjenca mednarodnega violinskega tekmovanja Rodolfo Lipizer; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Alpe Jadran; 17.40 Potpuri; 18.00 Radijska igra: Noč v Korintu; 18.45 Jazzovski utrip; 19.20 Zaključek.				
CANALE 5 7.00 Aktualno: Na prvi strani 8.30 Aktualno: Italianissime star TV '92 9.30 Film: Il visone sulla pelle (kom., ZDA 1962, r. Delbert Mann, i. Cary Grant, Doris Day) 11.50 Kviz: Il pranzo è servito 12.40 Canale 5 News 12.45 Variete: Non è la RAI 14.30 Risanke: Willy Coyote, Duffy Duck, Titti in Silvestro 15.00 Cousteaujevi dokumentarci - Hippo, Hippo! 16.00 Otroški variete 18.00 Kvizi: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna, 19.45 Il gioco dei 9, vmes (19.40) News 20.25 Striscia la notizia 20.40 Variete: Izbor »Sobote v cirkusu« (vodita Gerry Scotti, Cristina D'Avena) 23.00 Umetnostno drsanje: Nutrasweet World Professional Championship 24.00 Canale 5 News 0.35 Koledar 92 1.10 Striscia la notizia 1.25 Aktualno: Italianissime star TV '92 2.00 Nanizanke non stop	RETE 4 8.00 Nanizanke: Strega per amore, 8.30 La Tata e il professore, 9.00 Tre nipoti e un maggiordomo, 9.35 Cinque ragazze e un miliardario 10.30 Kviz: Cari genitori 11.35 Otroški variete 13.40 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 13.45 Nad.: Sentieri, 14.40 La mia seconda madre 17.00 Nan.: La ragazza del circo (i. Catherine Fullop) 17.50 TV 4 Novice 18.50 Kviz: Gioco delle coppie 19.30 Variete: E' festa 20.30 TV film: Avventura nel grande Nord (pust., Nem.-It. 1988, r. August Gudmundsson) 22.50 Variete: Nova serija nad. »Manuela« 23.15 Dok.: Un anno di cinema 0.15 Film: Gli uomini preferiscono le bionde (kom., ZDA 1953, r. Howard Hawks, i. Marilyn Monroe, Jane Russell) 2.50 Nan.: Marcus Welby 3.00 Film: Mio figlio professore (dram., It. 1946) 4.55 Nočni spored	ITALIA 1 6.30 Otroški variete in vremenska napoved 8.30 Odprti studio 9.05 Nan.: SuperVicky - Arrivano i russi, 9.30 Chips - Furto di bestiame, 10.30 Magnum P.I. - Compagni di scuola, sledi vremenska napoved 11.30 Odprti studio 11.45 Variete: Mezzogiorno italiano (vodi Gianfranco Funari) 13.45 Šport: Calciomania 15.00 Glasba: TopVenti (vodi Emanuela Folliero) 16.00 Nanizanka: A-Team - Un viaggio misterioso 18.00 Variete: Mondo Gabibbo, nato vreme 18.30 Odprti studio 19.00 Nan.: McGyver - Terrore dietro le quinte 20.00 Variete: Mai dire TV 20.30 Nan.: Classe di ferro 2 - La sfida 22.00 Film: Il ragazzo del Pony Express (kom., It. 1986, r. F. Amurri, i. Jerry Calà, Isabella Ferrari) 24.00 Variete: Mai dire TV 0.30 Odprti studio in šport 1.05 Nočni spored	ODEON 13.00 American Ball 13.30 Nanizanka: Shannon 14.30 Film: Il trionfo di Michele Strogoff (pust., 1961, i. Curd Jürgens, Capucine) 16.30 Film: I cosacchi (pust., 1959, r. G. Rivalta, i. Edmund Purdom) 18.00 Nanizanka: Automan 19.30 Risanke: Fiori di Zucca 20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills 20.30 Nad.: Anzacs, Il sentiero della gloria - Campi di fuoco (r. John Dixon, i. Paul Hogan, 5. del) 22.30 Nanizanka: Lo sceriffo del Sud (i. Glenn Ford) 23.30 Nanizanka: Shannon	TMC 8.30 Rubrika: Snežni planet 9.15 Risanke: Robin Hood 9.30 Nanizanka: Batman 9.55 SP v smučanju: veleslalom (m., 1. tek) 11.05 Neurejeni potopis: Irska (vodi Andrea Gris) 12.05 Rubrika o motorjih 12.55 SP v smučanju: veleslalom (m., 2. tek) 13.30 Sport Show (vodi Marina Sbardella)	TV Slovenija 2 9.55 SP v smučanju: veleslalom (m., 1. tek), 12.55 2. tek, 13.50 smučarski skoki 16.15 Glasba skozi čas 17.15 Sova (pon.), vmes nan. Pri Huxtablovih in nad. Škorpionov obroč 18.35 Garfield in prijatelji 19.00 Jazz in blues 19.25 Napovednik 19.30 TV Dnevnik Beograd 20.05 Film: Plava laguna 21.50 Odeon (pon.) 22.40 Program HTV in Yutel	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Dnevna kronika; 8.05 Raglja (v živo); 9.20 Dnevnikov odmev; 9.30 Tečaj tujega jezika; 10.00 Kulturna panorama; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila, čestitke in glasba; 17.00 Tedenski aktualni mozaik; 18.30 Kam gremo jutri; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Kratka radijska igra; 22.40 Veliki zabavni orkestri; 23.05 Literarni nokturno; 23.15-5.00 Nočna glasba.	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 13.00 Voden kontaktni program; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.15 Aktualno: Zamejska reportaža; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbeni servis; 18.30 Glasbena starinarica; 19.30 Prenos Radia Slovenija.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Narečna oddaja; 11.30 Spomin iz Italije; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Mladinska redakcija; 15.00 Starinarica; 16.00 Mixage; 17.00 Vroči hiti; 18.45 Avtorske pesmi; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.30 Sobotni kabaret; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Music Fantasy; 20.00 Morski val.

Medtem ko se izteka rok za rešitev krize po odstopu župana Scarana

Stranke dosedanje večine se pogajajo za obnovitev koalicije v goriški občini

Čez dobre tri tedne, in sicer 27. t. m., bo poteklo 60 dni, odkar je odstopil župan Antonio Scarano in z njim avtomatično celoten goriški občinski odbor. Če do tega datuma občinski svet ne bo izvolil novega župana in odbora, bo na osnovi nove zakonodaje prišlo do predčasnega razpusta občinskega sveta in torej do volitev. Ta možnost je še vedno dokaj stvarna, a v zadnjih časih se kljub prazničnemu premoru v okviru stare večine množijo naporji za obnovitev sodelovanja, in to, kot kaže, ne brez uspeha.

Kot je znano, je za Scaranovo upravo bil usoden načrt za gradnjo šole-vojašnice za finančne stražnike na goriškem letališču, čeprav je bilo že prej kar nekaj vprašanj, ki so bila razlog trenj. Scarano je ta načrt podpiral na vse pretege, in to celo do takšne mere, da je včasih prezrl predpisane postopke. Pri tem pa je izgubil podporo v okviru upravne večine in zgodilo se je, da je 28. novembra v občinskem svetu ostal v manjšini. Voditelji sedmerih strank, ki so sestavljale dosedanje upravno večino, to je KD, PSI, SSK, PSDI, PRI, PLI in Zelenih smejočega se sonca, so se medtem že nekajkrat zbrali. Na zadnjem uradnem srečanju 18. decembra so sklenili, da bo vprašanje gradnje šole-vojašnice poglobila posebna komisija občinskega sveta, ki bo imenovana pod novo upravo. Na tak način so vsaj za silo obšli najhujši kamen spotike na poti do obnovitve starega upravnega zaveznitva.

Seveda pa ostajajo odprta še druga vprašanja tako programske kot politične oziroma kadrovske narave. Voditelji strank stare večine se bodo ponovno sestali v torek, 7. t. m., in sicer na sedežu PSI. »Govorili bomo za zdaj še izključno o programskih problemih,« nam je povedal občinski tajnik KD Maurizio Tripani. »Razčistiti moramo predvsem troje vprašanj, in sicer dograditev blagovnega terminala (avtoporta), zadevo takoimenovane zahodne obvoznice in lokacijo trgovskega centra. Če dosežemo dogovor o tem, ga bomo našli tudi glede se-stave odbora.«

Kaže, da nihče ne osporava KD, da kot stranka relativne večine predlaga novega župana. Glavna kandidata

naj bi bila Erminio Tuzzi in Armando Obit, sicer pa KD še ni sprejela nikakega formalnega sklepa o tem. »Kdo bo župan in sploh kdo bo sedel v odboru, je stvar skupnega dogovora. Mi ne bomo sprejeli katerekoli rešitve,« nam je s tem v zvezi povedal občinski tajnik PSI Božo Gruntar. »Odvisno je pač tudi od razvojne vizije posameznih kandidatov. Mi mislimo, da se bo novi odbor moral obvezati, da uresniči načrt zahodne obvoznice, da dogradi avtoporto, da uresniči trgovski center v mestu in da preuredi občinsko podjetje, ki je hudo deficitarno.«

KD in PSI zagotavljata, da sta za pozitivno rešitev krize. Tudi SSK je na tem stališču in se zavzema za obnovitev dosedanje večine. »Če izvezamemo problem šole-vojašnice, ocenjujemo, da je dosedanja uprava dobro delovala, in zato se zavzemamo za obnovitev dosedanjega zaveznitva,« nam je povedal občinski tajnik SSK Karlo Brešan. Strinjal se je s potrebo po uresničitvi že nakazanih programskih točk, čeprav z določenimi rezervami, zlasti kar zadeva obvoznico, za katero bi po SSK morali kar se da omejiti zasedanje zemlje. Brešan je tudi opozoril na problem pravilnikov, ki jih bo moral občinski svet obodriti po statutu, pri čemer bo treba paziti tudi na pravice slovenskega prebivalstva oziroma na probleme sožitja.

»Križa je izbruhnila iz programskih razlogov, zato njena rešitev predpostavlja temeljito programsko razčiščenje,« meni z opozicijskih klopi načelnik svetovalske skupine DSL Roberto Busolini. »Vtis imamo, da se z ustanovitvijo komisije ne reši problema šole-vojašnice, ampak ga le odloži. Veliko nejasnosti pa ostaja tudi pri drugih ključnih vprašanjih, npr. pri zahodni obvoznici, ki je po našem odveč, vsaj tako kot je zdaj zamišljena. Pri odločanju o vseh teh zadevah bi bila potrebna večja demokratična prozornost, pa tudi bi morali bolj upoštevati širši kontekst, vključno sodelovanje z Novo Gorico,« je pristavil Busolini, ki je izrazil prepričanje, da bi upravo občine lahko prevzela alternativna »transverzalna« večina, ki se je oblikovala ob problemu šole-vojašnice.

Novo leto je prineslo tudi podražitve

Dražje avtobusne vozovnice

Pred dnevi smo že napovedali skorajšnjo podražitev abonmajskih avtobusnih vozovnic v medkrajevnem prometu. Podražitev je odredil deželni odbor, velja pa od 1. januarja. Podražitev ni enakomerna, saj so cene od najmanj tisoč do pet tisoč lir višje. V povprečju znaša povešek kakih osem odstotkov.

Cene abonmajskih vozovnic na progah APT za januar, za šest tedenskih voženj (dijaški) so sledeče:

dosedanja cena abonmajske vozovnice 19.000 lir se poviša na 21.000 lir, od 24.000 na 26.000, od 31.000 na 33.000, od 35.000 na 40.000, od 38.000 na 40.000, od 44.000 na 47.000, od 50.000 na 53.000, od 55.000 na 58.000 in od 62.000 na 65.000.

Poviški abonmajske vozovnice za petkratno tedensko vožnjo (delavski abonma) so naslednji: od 17.000 na 18.000, od 21.000 na 23.000, od 28.000 na 30.000, od 32.000 na 37.000, od 35.000 na 37.000, od 41.000 na 43.000, od 47.000 na 50.000, od 52.000 na 55.000, od 59.000 na 62.000.

Od 1. januarja velja tudi podražitev avtobusnih vozovnic v mestnem prometu. Abonmajske vozovnice različnih kategorij so se podražile za 3.000 lir, dobrih deset odstotkov pa navadne vozne karte.

Posamezna vozovnica stane po novem 900 lir, blokec desetih vozovnic pa stane osem tisoč lir. Cene abonmajev so naslednje: mesečni abonma za eno progo 23.000 lir, mesečni abonma za vse

proge 26.000 lir, študentski abonma 21.000 lir, abonma za težke invalide (nad šesto stopnjo invalidnosti) 21.000 lir, abonma za upokojence starejše od 65 let in ki živijo v posebno težkih socialnih razmerah 18.500 lir.

Novoletna akcija Kraških krtov

Člani Kraških krtov bodo jutri simbolično začeli novo sezono. Tako kakor že vrsto let doslej, bodo prvo nedeljo januarja odpirali nove jame, katerih lokacijo so do zdaj skrbno varovali. Že v jutranjih urah se bodo zbrali v jarmarskem domu, kjer bo središče dogajanj noveletne akcije in kjer bodo sprejemali tudi prijatelje iz Koroške, Slovenije in drugih krajev.

Občinska uprava pojasnjuje vzroke zaprtja šole v Jamljah

Včeraj smo objavili pismo staršev otrok, ki so obiskovali osnovno šolo v Jamljah in ki zahtevajo ponovno odprtje šole. Občinska uprava je na poziv odgovorila z daljšim pismom v katerega pojasnjuje dosednji potek dogodkov in razloge, ki so privedli do začasnega zaprtja šole.

Pismo so včeraj (3. januarja) poslali Šolskemu skrbniku v Gorici, Didaktičnemu ravnateljstvu in Prefektu v Gorici.

V pismu občinska uprava, sklicujoč se na županov ukaz št. 6/91 z dne 25. novembra lani, pojasnjuje, da so šolo zaprli iz varnostnih razlogov, po ogledu in ugotovitvah občinskih tehnikov, ki so ugotovili okvare na električni inštalaciji. Okvaro je potrdil tudi zunanji izvedenec, ki ga je občinska uprava zaprosila za izdelavo proračuna za prilagoditev električne inštalacije veljavnim predpisom.

Občinska uprava v pismu ugotavlja tudi, da starši otrok, tako kakor izhaja iz pisma, ne ločijo tehničnega vidika vprašanja, ki se nanaša na poslopje kot objekt od šolske institucije nasploh.

Tak pristop do problematike, po mnenju občinske uprave, izhaja morda iz večkrat izraženih nega-

tivnih stališč občine do ohranitve osnovne šole v Jamljah. V osnovi takega stališča so drugi razlogi, o katerih pa v tem primeru ne gre razglabljati.

Občinska uprava podčrta, da je pristojnost o morebitnem zaprtju osnovne šole v Jamljah stvar šolskih organov in ne občine, vendar pa ne gre ob tem pozabiti na odgovornost župana, za varnost učencev, ki šolo obiskujejo.

Zato bo šola ostala zaprta, dokler ne bodo odpravljeni razlogi, ki so bili povod za zgoraj omenjeni županov ukaz.

Jutri na Travniku žive Jaslice

Žive jaslice bodo jutri popoldne uprizorili na Travniku, pri čemer bodo sodelovali tudi konji. Prireditev bo ob 17. uri. V slučaju slabega vremena bodo žive jaslice zaigrali v travniški cerkvi.

Režiser predstave je Ugo Amodeo, ki tudi sam nastopa, v vlogi glasnika.

Dogodek naj bi pomenil tudi nekakšen uvod v leto, ko bo tudi Goriško obiskal papež.

Člani Društva upokojencev silvestrovali že 28. decembra

Prehod iz starega v novo leto so na Goriškem pričakali tudi v številnih društvih. Povsod so zadnje ure 1991. preživali v prijetnem razpoloženju, pa tudi z občutkom zadovoljenja, da se poslavlja leto, ki bo ostalo zabeleženo kot ne najbolj naklonjeno.

V proslavljanju so se tudi letos najbolj izkazali člani društva slovenskih upokojencev na Goriškem. Od 1991. so se se namreč poslovlili kar tri dni pred njegovim dejanskim iztekom. Silvestrovanje so pripravili v Kulturnem domu v Sovodnjah že v noči od sobote na nedeljo.

Bilo je veselo in prijetno, saj so za glasbo skrbeli člani ansambla Trio Bilijard, ki so rade volje ustregli vsem željam, po klasičnih počasnih valčkih, ljudskih vižah pa tudi po bolj modernih skladbah. Priznati je treba, da se starejši občani znajo zabavati in da jim nikoli ni dolgčas.

Prireditelji so jubilantke in jubilate — tiste, ki so v lanskem letu prestopili sedmo stopničko — počastili z rdečo vrtnico, tiste pa, ki so prekoricali osemdeset pa s tremi rdečimi cvetovi.

Uro pred polnočjo so v dvorano prinesli 22—kilogramsko torto, ki jo je oskrbela pekarna Cotič in jo

Odprto pismo Silvina Poletta

Polemika o tolmačenju Bratuževega antifašizma

»Pred leti je v javno razpravo o zgodovini in kulturi v Gorici poseglo več osebnosti (med temi Dario Stasi, Carlo Michelutti, Sergio Tavano, Egone Lodatti, Luigi Tavano idr.) ter med drugim opozorilo na potrebo po razmisleku o prispevkih, ki so jih doprinesle razne kulturne ustanove (Inštitut za mitteleuropska srečanja, Inštitut za socialno in versko zgodovino L. Fogar, kulturni krožki Salvemini, Rinascita, Umanità, Einaudi Rizzatti itd.) za obogatitev naše tako zapletene in težke zgodovine.

Po mnenju podpisanega pa je zdaj na pomembni spominski svečanosti, ki jo je Prosvetno društvo Podgora priredilo v soboto, 28. decembra, v podgorski cerkvi na čast Lojzeta Bratuža, prišlo do postavljanja v dvom dokaj jasne in prepričljive zgodovinske raziskovalne platforme.

G. Luigi Tavano je ob povzdigovanju mučeniškega Bratuževega lika omenil antifašizem in ga označil kot potvorbo ter izrazil mnenje, da je bil Bratuž žrtev smrtne agresije, ker je bil kristjan.

Župan dr. Scarano pa je ob isti priložnosti podčrtal, kako je videti absurden takšen zločin, ki naj bi bil storjen samo zato, ker je napadenec govoril v svojem materinem jeziku.

Kulturno in zgodovinsko raziskovanje je v zadnjih desetih letih prilo nekaj objektivnih dejstev, med temi to, da je leta 1936 (ko je bil Bratuž smrtno napaden) represivna politika koreninila v volji po raznaroditvi Slovencev. Sedem let po

konkordatu med državo in Cerkvijo ni bilo preganjanja kristjanov. V nasprotnem primeru bi bili morali začeti pri poglavarju krajevne Cerkve, pri nadškofu Carlu Margottiju. Tedaj pa smo bili na predvečer preganjanja Judov, ki so je začelo leta 1938 z izdajo zakonov o zaščiti rase. Nekatere Cerkve so se imele za emarginirane, tako valdeška, metodiščina itd.

Za protifašizem in protinacizem je treba razumeti ljudsko gibanje in borbo proti Mussoliniju in Hitlerju. Sedenje zgodovinopisje nadaljuje raziskavo, ki je vse prej kot zaključena. Označiti kot ponaredbo to gibanje pa ne izboljšuje stopnje splošnega in podrobnega poznavanja, zlasti pri novih generacijah. Obsodbe vredna epizoda neupravičenega umora duhovnika, ki je bil Tavano prijatelj, s strani odporniškega gibanja se uokvirja v zgodovino, ki je po sebi enovita, začeniš z vroki sporov in spopadov. V tej zvezi se sklicujem na dogovor med Scaranom in Pelhanom za ustanovitev mednarodne komisije, ki naj do dna raziše dogodke, kot je bila deportacija iz Gorice v maju 1945.

Za poglobitev vprašanja antifašizma in za homogeno zgodovinsko tolmačenje je vredno navesti še te elemente:

— publikacijo ANPIA »Antifascisti nel casellario politico centrale« (7. zvezek), ki na svoji 111 strani piše: »De Gasperi Alcide, r. 3. 4. 1881 — doktor v leposlovnih vedah — antifašist. Politično aktiven od 1904 v tridentiski ljudski stranki, poslanec v avstrijskem parlamentu. Leta 1919 med ustanovitelj Italijanske ljudske stranke... Aretiran marca 1927...« — knjigo založbe Libreria Editrice Vaticana »Massimiliano Kolbe« s predgovorom Vitala Bommarca. Kolbe je umrl v taborišču v Auschwitzu.

Hvala".
SILVINO POLETTA

razna obvestila

Božičnica bo jutri, v nedeljo, 5. t.m. na Vrhu, med mašo, ki bo ob 11. uri. Pel bo cerkveni pevski zbor, otroci bodo izvajali božični prizorček. Ob koncu blagoslov. **Gomiščkovo zavetišče na Krnu** in **Dom pri Krnskih jezerih** sta do 5. januarja odprta in zasilno oskrbovana.

Pevski zbor Skala — Gabrje bo drevi, ob 20. uri pel na Peči, v hiši "Pri Nardin-ki".

Koncert božičnih pesmi bo jutri, ob 15. uri v cerkvi v Gabrjah. Nastopila bosta zbor Rupa/Peč in Miren, sodeloval bo združeni otroški in mladinski zbor Štnaver/Rupa/Peč.

SPD Gorica obvešča, da ni več prostih mest na smučarskih avtobusih. Zamudniki, ki bi se radi udeležili tečaja smučanja, ki pa sami poskrbijo za prevoz, se lahko prijavijo še do torka, 7. t.m. v trgovini Baucon.

kino

Gorica

VITTORIA 15.00-21.00 »Fievel conquista il West«.

CORSO 17.30-19.45-22.00 »Le comiche II«. P. Villaggio in R. Pozzetto.

VERDI 16.30-20.30-22.00 »Robin Hood — principe dei ladri«.

Tržič

COMUNALE 18.00-22.00 »Fino alla fine del mondo«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Podvodna platforma«. **Mladinski kino** 16.30 »Potovanje v Melonijo«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Rocket-ter«.

lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Giardino — dr. Baldini — Korzo Verdi 57 — tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale — Trg Republike 26 — tel. 410341.

pogrebi

Danes, 8.30 Giovanni Leon, iz mrliske veže glavnega pokopališča v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, 10.00, Olinto Stabon iz splošne bolnišnice v cerkev v Ločniku in na tamkajšnje pokopališče, 10.10 (zaprtje krste) Vittore Del Bello iz splošne bolnišnice v Tržič, 10.10 (zaprtje krste) Federico Sturni iz splošne bolnišnice v Štarančan, 13.15 (zaprtje krste) Elio Balanzin iz splošne bolnišnice v Krmin.

Prvi nastop borznih posredniških družb

Optimisti so pričakovali, da bo borzni indeks poskočil najmanj za dva odstotka: »Če bo Wall Street še naprej kopicil rekord za rekordom, če je prišlo ob koncu leta 1991 do lahnega zboljšanja, ki je omogočilo, da je celoletna zguba na Piazzii Affari znašala samo 1,9 odstotka, tedaj bo nastop družb za premičninsko posredovanje SIM vilo trgu novega zaupanja, učinki tega pa se bodo brž poznali.«

V resnici ni bilo prav tako. Ko so predvčerašnjim SIM doživele ognjeni krst, je obseg poslov doseglj komaj 32 milijard lir in bil sploh eden najslabših v zadnjih nekaj letih. Optimisti so tedaj postali hudi pesimisti: »Tako ne moremo naprej, minister Formica nas hoče uničiti, z obdavčitvijo borznih zaslužkov je zadušil bitje, ki bi bilo bolj potrebno kisika kot pa elektrošoka.« Vendar ni bilo tako hudo. Če se indeks MIB ni dvignil, pa tudi ni padel pod ponedeljkovo raven. Sicer pa se ni javilo vseh 60 družb SIM, ki so bile z zakonom iz začetka lanskega leta

pooblašcene za borzno poslovanje, ampak so mnoge sklenile počakati še malo, verjetno iz strateških razlogov; tiste pa, ki so nastopile, so očitno pogumnejše ali, če hočemo, bolje organizirane.

Zanimivo je tudi to, da so se pojavile na milanski borzi tudi prve tuje družbe in to v joint-venture povezavi z italijanskimi posredniki. Omenimo naj jih samo nekaj: Société Générale, Warburg, Lehman Brothers in Crédit Lyonnais. Bodo te in še druge tuje družbe vaba za prihod tujega kapitala v Italijo? Marsikdo upa, da.

Kako se bodo odrezale SIM, bi se moralo že jasneje pokazati v torek, 7. januarja: takrat se jim bo pridružila še kopica drugih. Toda tu se postavlja spet novo vprašanje: koliko jih bo lahko sploh uspevalo? Poznavalci zatrjujejo, da je v Italiji prostora kvečjemu za kakšnih 30 do 50 posredniških družb, to pa pomeni, da bi moralo priti že v prihodnjih dveh letih do drastične koncentracije.

Inflacija v letu 1991 večja: +6,4%

V letu 1991 so bile nadrobne cene blaga široke porabe v Italiji za 6,4% višje kot leta 1990, ko so narasle za 6,1% v primerjavi s 1989. letom. To izhaja iz poizvedbe zavoda Istat, ki potrjuje podatke o gibanju cen v vseh osmih vzorčnih mestih in naveda, da se je letna tendenčna stopnja inflacije ustalila decembra 1991 pri 6%; gre za najnižji mesečni povpreček v vsem letu, hkrati pa za zvišanje v merilu 0,3% nasproti lanskemu novembru. Letna stopnja inflacije (+6,4%) je seveda višja od tiste, ki jo je napovedala rimska vlada v proračunsko-programskih listinah in ki je predvidevala povprečno rast inflacije za 6,2%. V primerjavi z decembrom 1990 so minulega decembra najbolj poskočili stroški za stanovanje (+8,3%) in cene živil (+7,3%), nasprotno pa so se izdatki za električni tok in razna goriva in kuriva zmanjšali za 1,4%. Stroški za javne storitve so se povzpeli za 6,8%, oblačila so bila dražja za 5,8%, gospodinjinski artikli za 5,7%, stroški za prevoze in komunikacije za 5,6% itd.

gospodarski dopis iz slovenije

Vlada v razpoki

JOŽE PETROVČIČ

Članek, da se banke otepajo deviz, ker imajo z njihovim odkupom prevelike stroške, bi bil še pred pol leta velikanska časopisna senzacija, zdaj pa je bil »skrit« na dnu tretje Delove strani. Vseh vrst deviz je namreč na trgu na pretek. Vsi jih prodajajo, le malokdo jih kupuje, zaradi česar banke pri poslovanju z devizami nimajo zaslužka, ampak dokajšnje stroške. Tako bo najbrž še nekaj časa. Občani namreč svoje devize zamenjujejo za .tolarje zato, da bodo odkupili stanovanja, v katerih živijo. Umiritev bo prišla najbrž prav kmalu, ponudba deviz se bo zmanjšala. Takrat bodo tudi devizni tečaji hitro poskočili, saj ni nobenih znamenj, da se vlada pripravlja na ta trenutke.

Resnici na ljubo moramo reči, da niti ne vemo, če se vlada na ta trenutek sploh pripravlja oziroma, če ji bo uspelo izkoristiti priložnost, ki se ji je ponudila z odkupom stanovanj. Z nenadnim (in nepričakovano velikim) prilivom deviz bi lahko odpravila marsikak gospodarski problem. Proces, ki je bil sprožen s prodajo družbenih stanovanj, povsem zamegljuje vrednost gospodarske politike. Ustreznost gospodarskega ukrepanja bi se morala namreč pokazati prav v devizni bilanci; vendar v tisti devizni bilanci, ki nastaja pri poslovanju s tujino, kajti samo ta bilanca kaže pravo sliko gospodarskih zmognosti določene države in njene gospodarske politike. Trden tolarjev tečaj, ki se celo še krepi, nikakor ni odraz te politike, ampak dokaj nevarno slepilo. Koliko velja gospodarska politika te vlade, se bo pokazalo šele čez kakšen mesec, takrat jo bomo lahko opazovali tudi v bančnih tečajnicah.

Zdajšnja ponudba deviz in visok tečaj tolarja pa kaže na nekaj drugega: je zelo zanesljiv kazalec, kaj bi se dogajalo

z gospodarstvom ob normalnem procesu privatizacije. Prodaja družbenih stanovanj je namreč en del splošne privatizacije, ki ga je v vsem socialističnem svetu najprej izpeljala Slovenija. Drugod so šli v privatizacijo po drugih poteh: Čehi se mučijo s t.i. malo privatizacijo, Poljaki prodajajo majhna podjetja, Madžari ponujajo in razprodajajo delnice svojih podjetij... Nikjer ni bilo v tako kratkem času potegnenih iz nogavic in bank toliko neproduktivno shranjenega denarja kot prav v Sloveniji.

Toda zaradi tega se ni treba še nič šopiriti pred drugimi, Slovenija je s tem procesom začela pred drugimi najbrž samo zaradi tega, ker je bolj kot drugi »vohala« denar. Pri pravi privatizaciji pa se ni premaknila še nikamor, ker jo mučijo enaki strahovi kot druge nekdane socialistične države. Strah jo je, da bi v procesu privatizacije tuj kapital pokupil domače gospodarstvo, še bolj pa je vladujoče politike strah, da si ne bi sami odrezali pravičen kos lastnine. Pri tem je treba pritrčiti v številne afere vključenemu avstrijskemu finančniku Androschu, da je strah pred razprodajo prazen; pred tujim kapitalom se ne bo teba varovati, ampak ga bo treba na silo vabiti v nekdane socialistične države. Ali drugače povedano: s privatizacijo gospodarstva je treba odpreti predvsem vrata tujemu kapitalu, ki bo lahko v zmanjšanem obsegu sprožil podoben proces, kot ga je zakon o prodaji stanovanj. Ta proces pa bi bil seveda umirjen, dolgoročen in povsem podjetniški.

Prav stanovanjski zakon zelo nazorno kaže, kako neznansko nujna je privatizacija gospodarstva. Vendar pa slovenska vlada tako odločilnega gospodarskega problema ne zna rešiti. Padla je v razpoko, ki je nastala ob tem vprašanju v vodilni politiki, in čaka, kakšni bodo politični premiki.

Italija ni znala reagirati

Minilo je še eno leto suhih krav. Suhe niso bile le zaradi mednarodnih dogajanj, ki so pogojevala svetovno gospodarstvo, ampak tudi zato, ker gre mnoge težkoče, ki so pestile lani italijanski družbeno-ekonomski sistem, pripisati zgolj notranjim, delno že endemičnim pojavom. Pretiranih javnih izdatkov niso krivi zunanji dejavniki, a isto velja za vnovičen poskok inflacije, zdrs investicij, množitev brezposelnih.

Italijanski ekonomski aparat je resda odvisen prvenstveno od tujine, saj uvažamo skoraj vse surovine in polizdelke, ki so potrebni industriji, pa še več kot 80 odstotkov vse energije, ki jo porabimo; ko bi hoteli to bilanco uravnovesiti, bi morali prodati inozemcem dober del vsega, kar proizvedemo. No, lani to ni bilo mogoče in trgovinska bilanca je ostala pasivna. Zalivska vojna, razpad Sovjetske zveze, raztelesenje Jugoslavije in stanje hude napelosti na Bližnjem vzhodu so samo še prispevali k upočasnitvi ekonomskega cikla, kajti "sistem Italija" se gnjenu ni znal prilagoditi in primerno reagirati.

Za takšno reakcijo bi bila potrebna ustrezna, resna, kontinuitetna gospodarska politika, ki pa je ni bilo, saj vladi ni uspelo uresničiti zastavljenih ciljev, pa čeprav jo vodi izkušen plovce - Andreotti. Socialni pakt okoli cene dela je po večmesečnih pogajanjih zastal ob skromnem, šibkem premirju, ki že iz ziva polemike spričo napovedanega majskega skoka draginjske doklade. Reforma zdravstva tiči v parlamentu, reforma pokojnin pa niti tam. Javni deficit se je še povečal kljub občasnim davčnim posegom, ki so nezadovoljili prav vse, potrošnike in podjetnike. Prav tako so se napihnili državni izdatki. Finančni zakon 1992 je več tednov romal iz senata v zbornico in obratno ter nazadnje prodril s kompromisi, ki so pa le še (patološko) znamenje več, da bo treba ubrati v prihodnje povsem drugačno metodologijo. S tem soglašajo malone vsi, državljani, parlamentarci, politične stranke, in vendar (referendumom v brk) ni prišlo do popravka institucionalnih mehanizmov, kaj šele volilnih. Pravijo, da je vsega krivo iztekanje zakonodajne dobe, torej obdobje, v katerem nihče ne mara prizadeti volivcev z odmevnejšo potezo, morda z grenkim, a nujnim zdravilom, saj bo treba spet kmalu na volišča. Na ta način pa se krave ne bodo niti letos zredile.

F. D. GAŠPERLIN

Po ceni dela prva Nemčija brž za njo pa sledi Italija

Toda kupna moč plač je daleč največja v Združenih državah

Italijansko podjetništvo plačuje uslužbencem eno uro več kakor ameriško, vendar mnogo manj kot nemško. Tako vsaj kaže študija ameriškega zveznega resorja za delo. V Združenih državah Amerike plača podjetnik povprečno 14,77 dolarja za vsako uro dela, v Italiji znaša ta znesek 16,41 dolarja, v Zahodni Nemčiji (študija se nanaša na leto 1990) pa kar 21,53 dolarja, medtem ko se giblje na Japonskem komaj pri 12,54 dolarja. Italija prekaša tudi Francijo, kjer se suče cena dela okoli 15,23 dolarja na uro.

Povsem drugačne številke beležijo seveda v državah tako imenovane "tretjega sveta": v Braziliji na primer 2,64 dolarja, v Hong Kongu 3,20, v Južni Koreji 3,82 in Mehiki celo samo 1,85 dolarja za uro dela, kar zelo zaskrblja Ameriški gospodarski svet, ki se strašno boji bega proizvajalcev čez mejo, saj bi tam bolj poceni proizvajali in bi bil njihov profit temu ustrezno višji. Res pa je tudi, da je storilnost delavcev v državah v razvoju manjša kakor v industrializiranih državah in morajo zaradi tega tovarnarji zaposlovati več delovnih moči. O Kitajski in vzhodnoevropskih državah ni ameriško ministrstvo za delo posredovalo nobenega podatka

Jasno pa je, da nimajo gornji podatki prav ničesar opraviti s kupno močjo prejemkov, ki je — po anketi Organizacije združenih narodov — še zmerom največja v ZDA.

Bush zdaj proti protekcionizmu

Ameriški predsednik George Bush je vnovič pozval Japonsko, naj zrahlja pregrade, ki jih postavlja trgovanju s tujino, zlasti pa seveda z Združenimi državami. To je storil v Melbournu, kjer je bil včeraj v okviru večdnovnega potovanja po Daljnem vzhodu. Bush, ki bo dospel prihodnji torek v Tokio, je poudaril, da podoživlja Amerika predvolilni čas in da se v tem času mnogi politiki zavzemajo za represalije proti tistim, ki izvajajo trgovski protekcionizem. Toda ustvarjanje novih zaprek na področju svobodne blagovne izmenjave ni dobra stvar, je dodal Bush in se od takšnih skomin ogradil. »Že dolgo vemo, da pro-

tektionizem ne funkcionira, saj omejuje tržno delovanje, predvsem pa odvzema ljudem delovna mesta,« je poudaril na včerajšnjem srečanju s skupino avstralskih poslovnežev s pripombo: »Dokler bom predsednik ZDA, ne bomo izbrali protekcionistične poti!

Medtem ko se je mudil Bush v Avstraliji, je skupina analitikov iz vrst American Business Conference opravila med generalnimi direktorji srednjevelikih ameriških podjetij anketo o tem, kaj pričakujejo od prvega trimesečja v novem letu in sicer tudi v luči dogajanj v zadnjem trimesečju 1991. No, 12 odstotkov povprašanih je

odvrnilo, da bo treba do konca marca odsloviti kar precej uslužbencev (za poslednje lansko trimesečje je bila napovedano 2-odstotno zredčenje zaposlenih). Hkrati je samo 20% anketiranih odgovorilo, da bo prišlo med začetkom tega meseca in koncem marca do povečanja poslovnega prometa, medtem ko jih je kar 60% to predvidevalo že za zadnje tri mesece lanskega leta.

Lanskoletni recesiji naj bi torej sledila zdaj stagnacija, a s to razliko: medtem ko je imela zvezna vlada opraviti lani z nezaupanjem potrošnikov, bo morala računati zdaj z nezaupanjem podjetništva.

Malo podjetje motor sistema

Majhen sod, dobro vino: tako je Censis opredelil vlogo malih podjetij kot "motorja, ki bo pogajal sistem Italija" v devetdesetih letih. Kakor izhaja iz 25. letnega poročila Censisa o socio-ekonomskem stanju države, se ta motor uspešno vrti že 30 let po zaslugi nebroja "mikroakterjev razvoja". V Italiji je več kot 3,7 milijona malih podjetij, se pravi eno na vsakih 15 prebivalcev, in 1,1 milijona vršilcev samostojnih poklicev (v zadnjih petih letih se je število vpisov v razne zbornične sezname povečalo za 28,1%). Poldrugi milijon drobnogospodarskih enot je vpisan v osrednja stanovska združenja industrijcev, trgovcev in obrtnikov; 1,9 milijona je kmečkih gospodarstev, nekaj več kot 100.000 pa tvrdk, ki delujejo na terciarnem področju.

Italijanski kozmos je potemtakem razdrobljen na tisoče in tisoče malih ekonomskih subjektov, samo trije (toda največje pažnje vredni) pa so vozli, ki jih je treba razvozlati, če se hoče drobnogospodarski aparat še naprej uspešno razvijati.

Prvi vozle predstavlja okoliščina, da se podjetnik, ko je enkrat dosegel vse tisto, kar je želel, preda samovšečnosti, potegne vesla v čoln in prepusti barko toku — ne mara, skratka, nobenega rizika več, to pa je lahko začetek konca.

Drugi pomemben vozle je generacijske narave, je vprašanje prepustitve podjetja mladim rokam. Gre za delikatno in po svoje nevarno fazo: če tega prehoda ne uresničiš ob pravem času, lahko s tem spraviš v nevarnost obstoj dejavnosti.

Tretji vozle pa tiči v postopku internacionalizacije, ki je spričo bližanja evropske tržne združitve leta 1993 tako rekoč obvezna. Ta postopek je posebno zahteven ravno za drobna podjetja. Globalizacija predpostavlja pač diverzificirane strateške izbire, nove denarne naložbe, rizik. Podjetniki, ki so že zasidrani na tujih tržiščih in katerih nasveti so zapopadeni v poizvedovanju vsedržavne zveze trgovinskih zbornic, priporočajo agregacijo, to je združevanje moči, energij, kar pomeni z drugimi besedami tudi delitev rizičnih momentov (fdg).

Drobiž

□ **DRŽAVNE UDELEŽBE.** Z objavo v Uradnem listu št. 1 je začel veljati dekret, ki namenja (za leto 1991) 400 milijard lir dotacijskima sklada zavodov IRI in EFIM. Prvi dobi 210 milijard (100 za RAI), drugi pa 190 milijard lir.

□ **KMETIJSTVU V PRID** bodo v torek v Rimu ustanovili "sredozemski odbor" v sklopu Mednarodne federacije kmetijskih proizvajalcev, ki združuje kmečke organizacije iz 70 držav, tako tudi Coldiretti, Confcoltivatori in Confagricolturo iz Italije. V njem bodo predstavniki Egipta, Španije, Grčije, Francije, Izraela, Maroka, Portugalske, Tunizije, Turčije in seveda Italije. Namen pobude je preprečiti konkurenco med mediteranskimi kmeti in jim izboljšati delovne ter življenjske razmere.

□ **EUROPLATFORMS.** Predstavniki Italije, Španije in Francije so podpisali včeraj v Parizu uradni akt o ustanovitvi ekonomske grupe evropskega interesa Europlatforms. Gre za projekt o uresničitvi evropske mreže blagovnih prvotopenjskih "interportov". Italija je zastopana z devetimi: Bologna, Livorno, Milan, Neapelj, Padova, Parma, Rivalta Scrivia, Turin in Verona.

□ **AVTOCESTA MORJA** bo postala stvarnost letos poleti. Šlo bo za redne priobalne prevoze tovornjakov z blagom med Genova in Palermom. Progo bo menda krstila ena od najsodobnejših, povsem avtomatiziranih ladij družbe Viareggio (Finnmare), kamione pa bodo v Genovi vkrcali na ladjo v samih 3-4 urah, medtem ko je potrebnih sedaj za to okoli 12 ur. V poštevi pride tudi neapeljska luka.

Danes v Kranjski gori veleslalom za svetovni pokal, jutri še slalom

Tomba favorit in polemičen...

KRANJSKA GORA — »Dejali so mi, da lahko treniram od 11. ure do poldne, vendar so me že po 30 minutah ustavili,« je včeraj pravil italijanski as Alberto Tomba, ki je v središču pozornosti tudi v Kranjski gori, kjer bosta danes in jutri tekmi za svetovni pokal (danes veleslalom, jutri slalom). »Dejali so mi, da morajo progo utrditi z vodo,« je nadaljeval Tomba, »in to je morda edina pozitivna stvar. Proga namreč mi ni posebno všeč: vsa je v senci. Od daleč zgleđa lepa, vendar so na njej kosi ledu in izbokline, ki jih takoj ne opaziš. Težka je v začetku in zahtevna v zadnjem delu: torej tehnična proga, ki ne dopušča napak. To vem iz lastne izkušnje: lani, potem ko sem zmagal v slalomu, sem v veleslalomu zadel v vrata.«

Tomba je bil nekoliko polemičen tudi s koledarjem svetovnega pokala in glede kombinacije, ki je odpadla v St. Antonu in katero bodo nadoknadili: »Delajo vse, kar hočejo. Imajo nas za stroje, s tolikimi tekami v januarju. Upajmo, da bo katera šla po zlu zaradi vremena. Iz mene hočejo briti norca, a jim ne bo uspelo...« Ko so mu dejali, naj bo bolj natančen, pa se je izmazal s »Saj sem se šalil...« in raje omenil svoja pričakovanja v Kranjski gori: »Bil bi zadovoljen, če bi se v obeh tekmah uvrstil na drugo ali tretje mesto. Moja forma je dobra, vendar ne na višku, saj me že nekaj tednov muči prehlad. Navsezadnje mi je huje kot Accoli.«

Švicar Paul Accola je namreč zaradi gripe skoraj teden dni bil v postelji, včeraj pa se je prišloval, da ga mučijo še bolečine v trebuhu: »Noge me ne držijo, nisem si še opomogel,« je povedal. Zatem pa si je nataknil smuči in se sputil z običajno zagri-

Paul Accola

zenostjo. Vsekakor je Tomba dejal, da se v tem mesecu ne boji toliko Accole kot Girardellija: »Marc tokrat sploh ni šel na progo, bogve kaj pripravlja...«

Na današnjem četrtem veleslalomu sezone (dosedanji trije so Tombi prinesli dve zmagi in eno drugo mesto) pa bo ob Accoli in Girardelliju za italijanskega asa nevarna vsa švicarska ekipa, začeni s Locherjem in Pierenom.

Kot smo že včeraj pisali, s progo ne bi smelo biti težav. Topli dnevi sicer niso najbolj pogodu organizatorjem, vendar so noči mrzle, tako da dnevne temperature niso prizadele tekmovalne arene v Podkorenju. Vseeno pa so kranjskogorski prireditelji z vodo utrdili zgornji del veleslalomске proge, sinoči pa so imeli v načrtu še zadnjo strmino, ker se bojijo, da bi toplota čez dan nekoliko omehčala ta del veleslalom.

Če bo veleslalom na Vitrancu poledenel, ne bo najbolj ustrežal marsikateremu tekmovalcu, med njimi najbrž tudi domačim, ki so sicer imeli na tem smučišču nekaj mednarodnih tekem, izkoristili pa so tudi prilžnost za trening. Evropski pokal in tekme FIS v Podkorenju so bile za slovenske reprezentante gotovo dobrodošle, prav tako pa tudi trening, zato se jim že na prvem tekmovalnem drugem dela svetovnega pokala lahko obrne na bolje, saj kriza ne more več dolgo trajati. Tako meni tudi direktor slovenskih alpskih reprezentanz Tone Vogrinec, ki s tekmovalci vred pričakuje izboljšanje forme.

V italijanskem taboru ob Tombi še največ računajo na Spampattija in Senigaglia-sija. Na dobro uvrstitev upa tudi Richard Pramotton, ki je prav v Kranjski gori v letih 1986 in 1987 osvojil po eno tretje in eno drugo mesto. Vsi z izjemo Tombe so se včeraj pripravljali na Nevejskem sedlu, kjer so celo uredili progo, ki naj bi imela značilnosti podkorenske.

Organizatorji so se tudi odločili, da bo vstop letos prost. Po TV pa si bomo tekmi lahko ogledali ob 9.55 in ob 12.55.

Tretja tekma noveletne skakalne turneje

Danes Berg Isle

INNSBRUCK — Na olimpijski skakalnici v Berg Islu bo danes tretja od predvidenih štirih tekem jubilejne, 40. skakalne turneje Intersport. Zadnja bo namreč na vrsti v ponedeljek, 6. t.m. v Bischofshofnu.

V lepem vremenu je bil včeraj uradni trening, ki je minil v znamenju Avstrijcev. Edini, ki je razočaral, je bil Heinz Kuttin, vendar je očitno, da se še ne znajde v novi tehniki skakanja. Največjo daljavo je dosegel Golderberg (Av.) 110,5 m. Za njim so bili Nieminen (Fin.) 109,5, Felder 107,5, Rathmayer in Haim (vsi Av.) po 107. Razumljivo je torej, da si Avstrijci veliko obetajo od današnje preizkušnje in upajo, da bodo po 12 letih spet segli po zmagi (zadnjo avstrijsko zmago je leta 1980 dosegel Hubert Neuper). Njihovi »apetiti« so se še povečali po uspehu Andreasa Felderja v Garmisch-Partenkirchnu, kjer je prehitel Finca Niemena in Švicarja Zündla.

Slovenec Franci Petek je dvakrat skočil po 100 m, kar je bila zaradi skrajšanega zaletišča zelo dobra (10.) daljava v tretji seriji. En dober skok je uspel Gostiši (97 m), ostali člani slovenske reprezentance pa so bili skromni. Franci Petek seveda z optimizmom pričakuje današnji nastop, saj ga na skakalnico vežejo lepi spomini. Na njej je pravzaprav prvič stopil v krog najboljših skakalcev na svetu, ko je pred dvema letoma osvojil prvo točko v svetovnem pokalu. Seveda pa je težko pričakovati, da bi se v sedanjih razmerah, ko sceno že izrazito obvladujejo zastopniki novega sloga, lahko prebil celo na zmagovalne stopničke. Za to bi bila potrebna dva res idealna skoka, taka, kot je bil na primer zadnji v Garmisch-Partenkirchnu, ali celo še boljši, če je v klasični tehniki sploh mogoče skočiti dlje.

Na današnji tekmi bo nastopilo 73 skakalcev iz 15 držav, slovenski predstavniki pa bodo imeli naslednje startne številke: 15 Fras, 21 P. Kopač, 24 Ulaga, 31 Gostiša in 61 Petek.

Na avto-moto dirki Pariz - Capetown

Nova zmaga za Citroen

BOUAR (Srednjeafriška republika) — Na včerajšnji 9. etapi avto-moto dirke (Sahr - Bouar, 560 km) so si tekmovalci nekoliko »oddahnili« po težavah, ki so jih imeli v Čadu, saj so privzili na ozemlje Srednjeafriške republike. Med avtomobilisti je zmagal Finec Vatanen na citroenu, kar pa ni prineslo sprememb na vrhu lestvice. Med motociklisti se je uveljavil Francoz Charbonnel (suzuki), ki je za samih 15 sekund odzvel etapno zmago Italijanu Orioliju.

Tudi včeraj je dirka terjala dva ranjena. V neki vasi na jugu Čada so povozili dva otroka. Oba s to prepeljali v bolnico, eden pa je bil huje ranjen.

SKUPNI LESTVICI:
AVTOMOBILISTI: 1. Auriol-Monnet (Fr.) mitsubishi 14.06'28"; 2. Weber-Wi-

eber (Nem.) mitsubishi po 32'08"; 3. Shonozuka-Magne (Jap., Fr.) mitsubishi 32'35"; 4. Waldegaard-Gallagher (Šve.) citroen 1.52'58"; 5. Vatanen-Berglund (Fin., Šve.) citroen 3.12'47"; 6. Lartigue-Destaillats (Fr.) citroen 3.43'31"; 7. Ickx-Lemoyne (Bel., Fr.) citroen 4.29'47"; 8. Servia-Puig (Šp.) lada 5.02'06"; 9. Ambrosino-Guehennec (Fr.) citroen 5.18'16".

MOTOCIKLISTI: 1. Peterhansel (Fr.) yamaha 35.47'32"; 2. Laporte (Fr.) cagiva po 6'49"; 3. Arcarons (Šp.) cagiva 23'14"; 4. Morales (Fr.) cagiva 30'42"; 5. Mas (Šp.) yamaha 32'53"; 6. Picard (Fr.) yamaha 49'19"; 7. Lalay (Fr.) yamaha 1.09'13"; 8. Magnaldi (Fr.) yamaha 1.23'42"; 9. Wagner (Fr.) suzuki 1.26'45"; 10. Orioli (It.) cagiva 3.02'46".

kratke vesti

Prosinečki operiran

MADRID — Bivši nogometaš Crvene zvezde Prosinečki nima sreče, odkar je prestopil k Real Madridu: kar petkrat se je poškodoval in je za Real odigral le 3 prvenstvena srečanja ter 2 tekmi v pokalu UEFA. Včeraj je spet moral na operacijo zaradi ligamentov na desni nogi, že tretjič v 3 mesecih.

Švica boljša do ČSFR

PERTH — V finalu teniškega pokala Hopman za mešane reprezentance je Švica nepričakovano premagala Češkoslovaško. Švica je osvojila obe srečanja posameznikov (Maleeva-Fraginere - Sukova 6:2, 6:4; Hlasek - Novacek 6:4, 6:4), tako da srečanje dvojic ni moglo nič spremeniti.

Nargiso izločen

WELLINGTON — V četrtfinalu teniškega turnirja v Wellingtonu je Italijan Nargiso zaradi poškodbe odstopil v 2. setu proti Američanu Washingtonu. Slednji je tedaj vodil s 6:3, 3:2.

Statistični pregled po 1. delu 2. nogometne amaterske lige

Ekipa iz Sovodenj naša trenutno najboljše uvrščena enajsterica

Akcija z derbija Primorec - Kras, na katerem so zmagali Trebenci z 2:1, potem ko so že po prvem polčasu vodili z 1:0 (foto M. Magajna)

Nadaljujemo s statističnim pregledom 1. dela v amaterskih nogometnih ligah, in sicer s skupino F v 2. AL, v kateri igrajo štiri naše ekipe: o Primorcu smo pisali včeraj, danes poročamo o Krasu in Sovodnjah, o Gaji pa bomo prihodnji teden, ker jo jutri še čaka zaostala tekma s Fincantierjem.

KRAS

Krasovci so po 15 srečanjih s 14 točkami pristali na 8. mestu.

V Repnu so premagali S. Lorenzo in Audax, igrali neodločeno z Villessami, Zaulami, Caprivo, Gajo in Piedimontejem, izgubili so le proti Medei. Osvojili so 9 točk, dali 12 in prejeli 10 golov.

V gosteh so premagali le Sovodnje, z delitvijo točk pa so se morali sprijazniti z Isonzom, Fincantierjem in Marianom. Zgubili so s Foglianom, Primorcem in Pro Farro. V teh 7 tekmah so zbrali 5 točk, dali 6 in prejeli 9 golov. Skupni obračun Krasa po 15 tekmah je torej 14 točk (3 zmage, 8 neodločenih rezultatov, 4 porazi), 18 danih in 19 prejetih golov.

Izključitve so posebno v prvem delu prvenstva precej pestile krasovce. Zabeležili smo jih osem: Fabris (Medea), Padovan (Fogliano), Cucarich (Villesse), Suc (Primorec), Cucarich (Isonzo), Palumbo (Capriva), Pisani (Mariano) in De Pase (Sovodnje). Na razpolago so imeli tri 11-metrovke, ki so jih tudi realizirali: Spazzapan (Fogliano in Villesse) ter Palumbo (Primorec). Proti so imeli dve 11-metrovki (Zaule, Capriva). Edini avtogol je zakrivil vratar Caputo v zadnji tekmi s Piedimonte.

Pri Krasu smo letos zabeležili krajši »valček« trenerjev. Po 4. kolu je namreč vodstvo zamenjalo trenerja Franzota z Mocchiotom, vendar je že po dveh tekmah (Zaule, Isonzo) na zahtevo nogometašev spet poklical Franzota.

Trenerja Krasa sta doslej skupno poslala na igrišče 19 nogometašev, od katerih je bil le Božič vedno prisoten.

15 odigranih tekem (v oklepaju doseženi goli): Božič (2); 14: Caputo, Massai in Spazzapan (4); 13: Palumbo (7); 12: De Nuzzo, Suc (1) in Padovan (1); 11: Lepore, De Pase in Fadda; 10: Tul; 9: Rotta; 8: Cucarich (2); 7: Drassich (1) in Pisani; 6: Fabris; 1: Colino in Škerk.

SOVODNJE

Sovodnje so s 15 točkami naša najboljše uvrščena ekipa: trenutno so na 7. mestu.

Doma so premagale Audax, Pro Farro in Isonzo, igrala neodločeno s Foglianom, izgubile pa vse tri derbije (Primorec, Kras in Gaja). Osvojile so 7 točk, dale 12 in prejele 6 golov.

V gosteh so Sovodnjenci premagali Mariano, Caprivo in S. Lorenzo, z Villessami in Zaulami so igrali neodločeno, zgubili pa so s Piedimontejem, Medeo in Fincantierjem. Zbrali so 8 točk, dali 14 in prejeli prav tako 14 golov. Skupni obračun Sovodnjencev v prvem delu prvenstva je 15 točk (6 zmag, 3 neodločeni rezultati, 6 porazov), 26 danih in 20 prejetih golov.

Tudi Sovodnjenci se z discipliniranostjo niso preveč izkazali, o čemer priča 6 izključitev. Predčasno so morali v slačilnico Terpin (Capriva in Isonzo), Hmeljak (Piedimonte in Gaja), Modula (Kras in Fincantieri). Na razpolago pa so imeli kar sedem 11-metrovk in vse realizirali. Uspešni so bili Luisk z Marianom in dvakrat s Pro Farro ter Zaulami in Acconcia z Medeo in S. Lorenzom. Proti pa so imeli tri najstrožje kazni (Zaule, Isonzo, Fincantieri).

Trener Lucio Modula, ki obenem tudi igra, je v teh prvih 15 tekmah skupno poslal na igrišče 17 nogometašev, od katerih je bil le vratar Gergolet vedno na igrišču.

15 odigranih tekem: Gergolet; 14: Tomsčič in Zotti; 13: Devetak (2), Butkovič (2), Luisk (12), Modula (4), Agosto (1) in Grillo; 12: Hmeljak in Fajt (2); 11: Terpin; 9: Sambo (1); 7: Cernic; 6: Acconcia (2); 5: Pahor; 1: Bicciato.

(Bruno Rupel)

Jutri in v ponedeljek tri zaostala srečanja v amaterskih nogometnih ligah

Pomembno za Juventino, Gajo in Zarjo

Čeprav so amaterska nogometna prvenstva zaradi praznikov prekinjena do 12. januarja, bodo nekatere ekipe jutri in pojutrišnjem morale na igrišče. Na sporedu je nekaj zaostalih tekem, ki so jih odložili zaradi neugodnih vremenskih razmer. Od naših ekip bo jutri Juventina igrala v Trstu proti Costalungi, Zarja bo v ponedeljek gostila Donatello, Gaja pa bo jutri na Padričah ponovila tekmo s Fincantierjem, katero je sodnik 24. novembra lani prekinil v 50. minuti zaradi močnih sunkov burje. Res škoda, saj so gajevci tedaj vodili kar 2:0. Ostali dve tekmi (Costalunga - Juventina, 25.11., ter Zarja - Donatello 1.12.) pa sploh niso začeli, prav tako zaradi močne burje.

PROMOCIJSKA LIGA

COSTALUNGA - JUVENTINA

Juventina je praznike in prvenstveni premor izkoristila tudi za pripravo na jutrišnjo pomembno tekmo v gosteh pri Costalungi v Trstu. Položaj štandreške enajsterice namreč ni nič kaj spodbuden: trenutno je predzadnja z 11 točkami, zadnjejevrščena Ponzia na ima točko manj. Razumljivo je torej, da je ves njen napor usmerjen v to, da se čimprej izmota iz teh težav. To pa ne bo lahko, kot ne bo lahko jutri. Ne glede na to, da je tudi Costalunga v škripcih (ima le točki več) in bo hotela izkoristiti prednost domačega igrišča, se Juventina še vedno muči s težavami, ki jo tarejo od začetka prvenstva sem: v bistvu doslej še ni nastopila v najboljši postavi in tudi tokrat bo brez izključenih Bastianija, Pizzija in Casagrandeja.

Juventini dela največje preglavice vezna vrsta, kar se zatem seveda odraža v vsej njeni igri. V vezni vrsti je bilo mesto za Tabaia, ki pa ne igra že od prve tekme, ko si je zlomil nogo. Vse, katere so poskusili, niso bili enakovredna zamenjava. Tabaia je sedaj spet začel s pripravi in pri Juventi-

Paolo Travagin

ni upajo, da bodo ob koncu meseca lahko spet računali nanj, kot seveda upajo, da se iz Trsta vrnejo vsaj s točko.

1. AMATERSKA LIGA

ZARJA - DONATELLO

Pri Bazovcih bo v ponedeljek gostoval žilavi Donatello, ki se je kot novinec lige kar dobro odrezal v tem prvem delu prvenstva. Gostje so namreč lani nastopali v 2. amaterski ligi (skupina C) in z 39 točkami pristali na tretjem mestu. Čeprav letos v ekipi ni prišlo do velikih sprememb, so se po negotovem začetku (6 tekem, 5 točk) postavili v ospredje s petimi zaporednimi zmagami. Trenutno ima Donatello 19 točk in je na drugem mestu lestvice z dvema točkama zaostanka za

vodilnim Primorjem. Čeprav v vrstah Donatella nismo zabeležili posameznika, ki bi posebno izstopal, bi vseeno omenili napadalca Romea, ki je dosegel že osem golov. Glavni adut ekipe je verjetno obramba, saj je Donatello doslej dobil najmanj golov (8). Gostje bodo prišli v Bazovico z namenom, da neporaženi zapustijo igrišče, vendar Bazovci zaradi slabega položaja na lestvici potrebujejo točke, kar pomeni, da jurišajo na zmago. Po zamenjavi trenerja Cattonarja z Žuželjem (zamenjavi je sledila zmaga z Morarom) vlada med navijači Zarje velik optimizem za drugi del prvenstva. Prav to zna psihološko precej vplivati na igralce, ki morajo sedaj odločno reagirati. Bo Zarja po seriji negativnih rezultatov vendarle prišla do boljših izidov in se otrsela spodnjega dela lestvice? Tega si v Bazovici seveda vsi želijo.

2. AMATERSKA LIGA

GAJA - FINCANTIERI

Gajevcem prihaja v goste ekipa, ki je v gosteh klonila le proti močnemu Piedimonteju. To pa nikakor ne sme ustrašiti gajevcev, čeprav jih vedno muči bojazen pred vsakim nasprotnikom, ko igrajo doma. Morda je to tudi glavni vzrok, da zelenorumeni letos na Padričah niso še prišli do zmage, čeprav so izredno prilžnost imeli prav proti jutrišnjemu tekmeču. Kot smo že povedali, so ob prekinitvi vodili z 2:0. Navijači Gaje skoraj ne morejo verjeti in si ne znajo razložiti, zakaj ekipi na domačih tleh ne gre. Upoštevati moramo, da je Gaja od 13 točk kar 10 osvojila v gosteh (4 zmage, 2 neodločena rezultata). Doma pa je v 7 tekmah prišla le do 3 neodločenih izidov. Zato je razumljivo, da v taboru Gaje hočejo čimprej pozabiti na leto '91 v upanju, da bodo zelenorumeni v novem letu vendarle prebili led in prišli do tako pričakovane in zaželjene zmage na Padričah. (B. Rupel)

Drevi v 13. kolu košarkarske C lige naši brez K. Starca

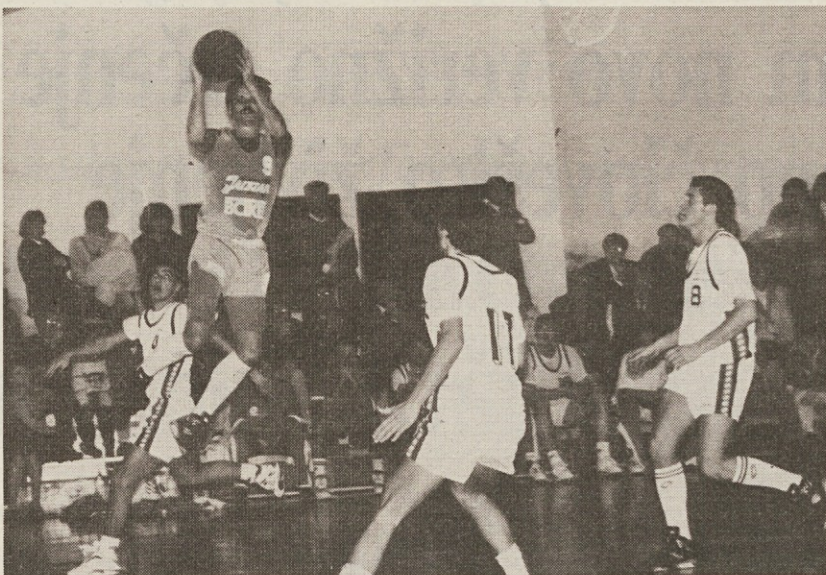
Jadran TKB v Bassanu

Po krajšem premoru bodo tudi Jadranovi košarkarji, ki so trenutno na odličnem drugem mestu lestvice, nadaljevali svoje nastope v C ligi. Danes pa jih gotovo čaka nelahka naloga. Gostovali bodo namreč v Bassanu, to je pri ekipi, ki je v zadnjih štirih kolih tudi zanesljivo zmagala.

V 9. kolu je Bassano doma z 20 točkami razlike (86:66) premagal ekipo Roncade, v 10. je v Trstu odpravil domači Latte Carso s 87:78, v naslednjem kolu je postregel Italmonfalconeju s pravo košarkarsko lekcijo (108:73), v 12. pa je v Padovi premagal še Metalplasma s 83:75.

Bassano je s 7 zmagami in 5 porazi skupno s Sacilejem, Mestrino in Italmonfalconejem na četrtem mestu razpredelnice in je seveda še v teku za visoko uvrstitev in tudi za napredovanje v višjo ligo. Košarkarji Bassana so na domačih tekmah še posebno uspešni, saj dosegajo kar 92 točk povprečno na tekmo (prejemajo pa jih po 73,1). Od posameznikov bi omenili brate M. in G. Barbieri ter G. in P. Stoppiglia.

Že sam drevesnjak nasprotnik vzbuja enajstih »strah«. Če upoštevamo še, da so jadranovci ta teden neredno trenirali (prazniki pač ...) in da bodo potovali v Bassano še brez Klavdija Starca, potem je drevesnjak nasprotnik več kot splošno znana vred. Odsotnost Klavdija Starca, ki še občuti bolečine v vratu in v rami, je za naše moštvo še kako huda.

»Sicer pa je,« kot pravi Jadranov trener Janez Drvarič, »vsako tarnanje odveč. Treba je tistinit zobe, igrati zbrano in odločno od vsega začetka. Kot v Sacileju bo tudi tokrat zela važna obramba.«

Sicer pa bo v tem, 13. kolu na sporedu kar nekaj zelo poembnih srečanj. V prvi vrsti naj omenimo tekmo v Čedadu, kjer bo domači Longobardi gostil vodilno moštvo Pierobona iz Padove. Pri dnu lestvice pa bo danes in jutri kar »vroče«. V Vidmu bo domači Virtus igral proti Brumnovemu Latte Carsu, v

Gradišču bo imela Itala S. Marco tržaškega trenerja Perina in bivšega jadranovca Corsija lepo priložnost, da dohiti Montebelluno na 13. mestu.

Tekma Bassano - Jadran TKB bo drevi v Bassanu del Grappa s pričetkom ob 21. uri in jo bo neposredno prenašal tudi Radio Opčine. (bl)

Na sliki M. Magajne Klavdij Starc v prodoru na koš iz skoka med prvenstveno tekmo z Montebelluno. Odsotnost standardnega Jadranovega »play-makerja« drevi v Bassanu bo gotovo še kako boleča.

Na mednarodnem tekmovanju v Švici

Poletovi kotalkarji so se zares izkazali

Polet je na mednarodnem kotalkarskem tekmovanju v Büllachu v Švici dosegel izjemen uspeh. V močni konkurenci je pet Poletovih kotalkaric in en kotalkar poseglo po skoraj vseh prvih mestih. Opensko društvo si je tako tudi prislužilo prvo mesto na ekipni lestvici.

Poletovci so bili gostje švicarskega kluba že od 26. decembra. Sprejem je bil enkrat: odborniki društva so za naše predstavnice poskrbeli domala za vse, za vadbene pogoje in zabavo. Naši so se tako lahko temeljito pripravili za to tekmovanje v krásni dvorani v Büllachu in se nato v odlični formi predstavili za tekmo in s svojimi nastopi navdušili gledalce.

V kategoriji D za letnik 1982 so poletovke osvojile prva tri mesta. Premočno je zmagala Vesna Hrovatin pred Karin Crissani, medtem ko je bila Maruška Hrovatin tretja. V kategoriji C (letnik 1980/81) je poletovka Maja Berzi zmagala s petimi točkami prednosti nad drugouvrščeno

Poletova predstavnika sta tudi v kategoriji B (letniki 1977/78/79) osvojila prvi dve mesti. Zmagala je namreč Chantal Tretjak pred Francescom Micalessijem.

Naj omenimo, da so po koncu tekmovanja domači kotalkarji

priredili lep revijski program, za ekshibicijski nastop pa je poskrbel poletovec in svetovni podprvak Samo Kokorovec, ki je tako navdušil prisotne gledalce, da je moral svoj program ponoviti. Tudi poletovci so se oddolžili gostiteljem z dvema točkama revijskega božičnega programa, ki sta ga pripravila Peter Brlec in koreograf Claudio Steiner. Poletovi kotalkarji so s točko pokazali, da se da uskladiti z majhnim številom udeležencev zahtevne kotalkarske elemente in slog, ki označujeta Poletovo kotalkarsko šolo, ki se je že uveljavila v državnem in mednarodnem merilu.

REZULTATI

KATEGORIJA D: 1. Vesna Hrovatin 41,8, 2. Karin Crissani 40,3, 3. Maruška Hrovatin (vse Polet) 38,4, 4. Carola Fehr 37,7, 5. Martina Staub (obe Büllach) 33,2.

KATEGORIJA C: 1. Maja Berzi (Polet) 42,6, 2. Caroline Bernhard 37,9, 3. Karin Kaufmann (obe Büllach) 36,0.

KATEGORIJA B: 1. Chantal Tretjak 48,1, 2. Francesco Micalessi (oba Polet) 45,7, 3. Vittoria Fantozzi (Büllach) 40,8.

KATEGORIJA A (LETNIK 1976): 1. Claudia Ruch 65,75, 2. Sabina Ruch 60,0, 3. Anna Fantozzi (vse Büllach) 57,4. (bl)

Danes v 9. kolu ženske odbojarske B-2 lige

Ponovno mestni obračun

Tržaški odbojarski šesterki, Bor Tombolini Drinks in OMA Vitran SGT, ki letos nastopata v B-2 ligi, imata dokaj pisano odbojarsko preteklost, saj sta celo nastopali v italijanski prvi ligi, borovke dve sezoni, mestne tekme pa eno.

Po enoletnem premoru si bomo torej spet lahko ogledali mestni derbi tudi v članski konkurenci, ki je bil vedno in prav gotovo še naprej ostaja višek ženske odbojke v našem mestu.

V sezoni 1988/89 je prvo srečanje izbojevala OMA Mobili S. Giusto s 3:2, v drugi tekmi pa so se borovke oddolžile z bolj prepričljivo zmago s 3:1. Tudi v naslednjem letu sta tržaški šesterki nastopali v C-1 ligi, toda OMA je bila obakrat boljša, najprej v gosteh, ko je zmagala s 3:1, pred domačimi gledalci pa s tesnim 3:2. Po končani ligi sta se v sezoni 1989/90 prvenstveni poti tžaskih šesterk ločili, ker je OMA napredovala v novo ustanovljeno, tudi v ženski konkurenci, B-2 ligo, borovke pa so morale počakati za kakovostni skok eno leto.

V letošnjem prvenstvu sta oba tržaška drugoligaša dosegla manj, kot je bilo pričakovati. Zastopnice OMA Vitran so pospravile polovičen izkupiček in so na sredini razpredelnice, borovke pa so z dvema točkama običale na zadnjem mestu. Pred prvim letošnjim derbijem je izredno težko dati prednost gostiteljicem ali pa gostjam, saj obe ekipi trenirata in igrata prvenstvene

ne tekme v isti telovadnici. Glede osvojenih točk je prav gotovo prednost na strani OMA Vitran, pri derbiju pa je vsako predvidevanje dokaj tvegano.

Varovanke trenerja Manzina so izkoristile prednost domačega igrišča najprej, s tem da so premagale vrsto La Previdente kot tudi SAV iz Bergama. V 5. kolu so prepričljivo odpravile CUS iz Padove ter nato še novince v ligi, Latisano po samo treh nizih igre. Boljše od tržaške šesterke pa so bile ekipe: Crema Volley, Pordenon, Echo iz Ferrare in San Giorgio di Mantova.

Borovke so pospravile edini dve točki v 3. kolu na gostovanju v Mestrah, ko so premagale CMCV Benetke. Uvodnim dvem prvenstvenim spodrslijajem so po uspehu dodale še pet porazov, ki so jih potisnili prav na dnu lestvice. Bržkone moramo iskati najhujšega krivca pri dosedanjih spodrslijajih Bora Tombolini Drinks v nezupanju in lastne moči in psihični labilnosti v najbolj kritičnih trenutkih, ko je potrebno pokazati zvrhano mero zagrizenosti za osvajanje točk, setov in s tem tudi končne zmage.

Mestni derbi prihaja ob pravem času, če bodo Nacinovijeva in tovarišice znale primerno reagirati in pospraviti točki, ki bi bili zlata vredni in tudi najboljši »psihološki doping« za uspešnejše nadaljevanje prvenstva.

Krasovi namiznoteniški igralci

Na več frontah

Po kratkem počitku se Krasovi namiznoteniški igralci vračajo za zeleno mizo. Že danes bodo zaposleni v Gorici na 17. mednarodnem turnirju za pokal Julijskih Alp, na katerem sodelujejo Slovenija, Avstrija in Italija. Tekmovanja se bodo začela ob 8. uri z ekipnim delom med prijavitelnimi društvi in deželnimi reprezentancami. Sledila bodo tekmovanja v absolutni kategoriji, zatem bodo na vrsti mladinske kategorije, za konec pa se bodo pomerili še veterani. Kras je prijavil moško in žensko ekipo, posamezno pa bodo tekmovali še: Christian Mersi, Igor in Marjan Milič, Biserka Simoneta, Monika in Erika Radovič.

Jutri bo prav tako v Gorici pomembno deželno tekmovanje, ki ga enajsto leto zaporedoma prireja športno društvo Azzurra in spomin na tragično preminulega sodnika Alda Picciulina. Turnir je kot druga preizkušnja na deželni ravni za kvalifikacije na mladinsko državno prvenstvo. Urnik tekmovanj za posamezne kategorije je naslednji: 9.00: mladinke oziroma mladinci; 11.00: mlajši ter starejši pionirji in pionirke; 13.30: tretjekategorniki; 15.00: ženska konkurenca. Nekateri krasovci, kot Monika Radovič, Katja in Vanja Milič, Erika Radovič, Igor in Marjan Milič, so si na državnih turnirjih že priborili dragocene kvalifikacijske točke za državno prvenstvo. Drugi, mlajši, ki so še na začetku tekmovalne poti, bodo poskusili osvojiti točke na turnirju Alda Picciulina. Kras bo zastopalo osem predstavnikov.

Italijanska namiznoteniška zveza je ponovno sklicala na skupne treninge v tehnični center v Fiuggiju Krasove predstavnike. To je ponovno priznanje namiznoteniške zveze Krasu za pravilno delo z mladimi v tej panogi.

Na seznamu povabljenih je bila poleg Katje Milič tudi Vanja Milič, ki bo prvič trenirala v krogu šestih najboljših naraščajnic v Italiji. Mladi krasovski se na treningih počutita kot doma, saj je z njima Krasov trener Matjaž Serčer.

(J.J.)

Danes v ženski in moški C-1 ligi

Deželna derbija

V ženski in moški C-1 ligi bosta dva deželna derbija. Odbojkarice Koimpexa odhajajo v goste k ekipi CUS v Vidmu, Bor Agrimpex pa bo gostil dobrega znanca Vivil iz Ville Vicentine.

CUS iz Vidma je novinec v ligi in po osmih kolih je pospravil 4 točke z zmagama nad Dolom in presenetljivo nad vodilnim Fincantierjem kar sredi Tržiča. Trener Peterlin nam je povedal, da so imeli z Videmčankami pred dve letoma kar precej težav, saj so doma zmagali s 3:1, v gosteh pa šele po tie-breaku. Nasprotnice se odlikujejo z odličnim servisom in dvema hitrima tolkačicama. Po vsej verjetnosti bodo morale slovenske odbojkarice na gostovanju v Vidmu brez obolele Alenke Sosič, težave s poškodovanim prstom ima Starčeva, Škrkova se je sicer vrnila iz Anglije, kjer je študirala, a zaradi pomankanja treninga ne bo mogla primerno pomagati soigralkam. Zadnji nastopi Koimpexa niso bili najbolj prepričljivi, toda Videmčanke niso tako dobre, da bi Ukmarjevi in tovarišicem preprečile mirno in uspešno nadaljevanje prvenstva.

V moški konkurenci se bosta spoprijela dobro poznana tekmeča in novince v C-1 ligi Bor Agrimpex in Vivil iz Ville Vicentine. V lanskem izredno uspešnem prvenstvu sta tekmeča zmagala vsak po enkrat z istim izidom 3:2. V osmih prvenstvenih nastopih je Vivil izbojeval tri zmage, Bor Agrimpex pa je ostal praznih rok. Vsekakor pa moramo poudariti, da igra Vivil mnogo bolje pred domačimi gledalci kot v gosteh, saj je doma premagal Chioggio, Montecchio in Oltresarco iz Arca. Tržačanom se ponuja lepa priložnost, da pospravijo prvi tako dolgo pričakovani par točk, toda pripraviti bi morali svojevrsten podvig, ker bodo morali na igrišče še brez kapetana Stančiča, ki bo odsoten iz družinskih razlogov.

Naše šesterke danes v deželnih odbojarskih ligah

Sokol Indules tokrat z vodilnim

Tudi v deželnih odbojarskih ligah ne bo manjkalo derbijev in zanimivih obračunov, tako da bo nadaljevanje prvenstvenih bojov v letu 1992 še bolj privlačno in polno preobratov.

MOŠKA C-2 LIGA

V tej konkurenci bosta kar dva deželna derbija. Ker Rozzol nima na razpolago telovadnice, bo tokrat gostitelj Valprapor Imsa in tako bosta oba goriška zastopnika igrala pred domačimi gledalci.

Pred precej lažjo nalogo bodo tokrat odbojkarji Olympie CDR, ki bodo imeli na drugi strani mreže tržaški Prevenire, ki je kot novinec na zadnjem mestu lestvice brez točk. Po praznikih je nasprotnik kot po naročilu in dobra »priprava« za nadaljevanje prvenstva, ki bo za Jakopičevro vrsto sila zahtevno. Goričani so po 8. kolu s sedmimi zaporednimi zmagami na odličnem 3. mestu.

Povsem drugačen pa bo obračun v Štandreu med Valpraporjem Imsa in Rozzolum, ker so Tržačani samo stopničko nižje in z dvema točkama manj. Igralci Rozzola so zelo nepredvidljivi in lahko prekrizajo račune marsikomu, toda tudi razočarati. Prednost Valpraporja Imsa je v tem, da je med prazniki več ali manj redno treniral, Rozzol pa si kaj takega ni moral privoščiti.

ŽENSKA C-2 LIGA

Osrednja tekma v tej ligi bo prav gotovo v Nabrežini med domačim Sokolom Indules in Ottico Tomasini iz Cordenonsa. Gostiteljice so slabše priče in izgubile najprej s Torriano in po-

tem še z Martignacem, nato pospravile štiri zaporedne pare točk ter na koncu sklenile prvenstvene nastope v letu 1991 s spodrslijajem z AUSA Pav iz Cervignana in CSI iz Čente. Glede na nasprotnika bo motiviranost pri Nabrežinkah optimalna, zmaga pa bi bila še dragocenejša in dobrodošla.

Kmečki banki iz Gorice prihaja v goste nasprotnik kot po naročilu, saj CSI iz Čente ni boljši, ima pa dve točki več od naših. Poleg Sokola Indules so drevesnjke gostje premagale še Casarso, a tudi ti dve prestižni zmagi ne morata prekriti krize, ki jo preživlja ta šesterka v tej sezoni.

MOŠKA D LIGA

Presenetljivo dobri odbojkarji Sloge bodo gostili San Giorgio iz Porcie, ki ima samo dve točki manj in je doslej izgubil samo v neposrednem obračunu s Torriano v 4. kolu sredi Gradišča. Za varovanje trenerja Drasiča bo torej važen prvenstveni izpit za ohranitev prvega mesta na lestvici. Po našem mnenju bo prednost domačega terena več kot dovolj za 9. zaporedni uspeh. Velika izenačenost se obeta tudi v srečanju Volley Ballom iz Vidma in Soča Sobema, saj imata oba tekmeča 12 točk.

ŽENSKA D LIGA

Za mlade odbojkarice Bora Friulexporta je ekipa Grappa Candolini iz Muše primeren nasprotnik za prvo prvenstveno slavo v gosteh. Gostiteljice imajo 6 točk, borovke kot novinke pa 4 več.

domači šport

DANES

SOBOTA, 4. JANUARJA 1992

ODBOJKA

ŽENSKAB-2 LIGA

18.00 v Trstu, Suvich: OMA Vitran - Bor Tombolini Drinks.

MOŠKA C-1 LIGA

18.00 v Trstu, Altura: Bor Agrimpex - Vivil.

ŽENSKA C-1 LIGA

20.00 v Vidmu: CUS Videm - Koimpex.

MOŠKA C-2 LIGA

20.30 v Gorici, Slov. športni center: Olympia CDR - Prevenire TS; 20.30 v Štandreu: Valprapor Imsa - Rozzol.

ŽENSKA C-2 LIGA

20.30 v Nabrežini: Sokol Indules - Ottica Tomasini; 20.00 v Sovodnjah: Kmečka banka Gorica - CSI Tarcent.

MOŠKA D LIGA

20.30 v Vidmu: Volley Boall UD - Soča Sobema; 18.00 na Opčinah: Sloga - S. Giorgio Porcia.

ŽENSKA D LIGA

20.00 v Muši: Mossa - Bor Friulexport.

KOŠARKA

MOŠKA C LIGA

21.00 v Bassanu del Grappa: Bassano - Jadran TKB.

MOŠKA D LIGA

20.30 v Brišičkih, Dom Ervatti: Kontovel - SGT Bull.

NAMIZNI TENIS

POKAL JULIJSKIH ALP

8.00 v Gorici: nstopa tudi Kras.

JUTRI

NEDELJA, 5. JANUARJA 1992

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Trstu, Sv. Sergij: Costalunga - Juventina.

2. AMATERSKA LIGA

14.30 na Padričah: Gaja - Fincantieri.

ODBOJKA

MLADINCI

11.00 v Trstu, Ul. Zandonai: Volley Club TS - Sloga.

MLADINKE

11.00 na Opčinah: Sloga - Sokol.

NAMIZNI TENIS

DEŽELNO TEKMOVANJE

9.00 v Gorici: nastopa tudi Kras.

POJUTRIŠNEM

PONEDELJEK, 6. JANUARJA 1992

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Bazovici: Zarja - Donatello.

obvestili

SK BRDINA organizira smučarski izlet na Zoncolan v nedeljo, 12.1.m. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška 131, v torek, 7.1.m., v sredo, 8.1.m. in v četrtek, 9.1.m. od 18. do 20. ure.

ZSSDI obvešča, da bo urad v Trstu ponovno odprl v torek, 7. t.m.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Prednaročnina do 29. 2. 1992 200.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 300 SLT (dnevna 15 SLT) žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT, Vodnikova 133, 61000 Ljubljana; Telefon 554045 - 557185; Fax 555343.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglaš 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu, lva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl, Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, Tel. 261067

primorski

dnevnik

sobota, 4. januarja 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Na avtocestah ob megli tudi previdnost ne more preprečiti najhujšega

Med Parmo in Milanom novo verižno trčenje ki je zahtevalo »le« eno človeško življenje

MILAN — Le dve uri potem ko so zaradi predvčerajšnjega verižnega trčenja ponovno vzpostavili promet na avtocesti A1 med Parma in Milanom je ob 13.30 prišlo do novega verižnega trčenja, v katerem je življenje izgubila ena oseba, 40 pa jih je bilo lažje ranjenih. Po prvih ugotovitvah je bilo v verižnem trčenju vpletenih več kot 50 vozil, tako da so morali ponovno za ves promet zapreti ta »prekleti« odsek.

Odgovorni pri prometni policiji in civilni zaščiti pa navajajo, da ne gre za »prekletstvo«, da ob gosti megli vsemu botruje zločinska neprevidnost in prekomerna hitrost. Eden od odgovornih pri osrednjem uradu civilne zaščite, Arcangelo Sepe Monti navaja, da omejena vidljivost zaradi megle na avtocestah povzroči pravi začarani krog, ki skoraj neizbežno pelje v tragedije. Hitrost na avtocestah je v takih primerih pretirana, če pa bi kdo poskušal prilagoditi svojo hitrost voznim razmeram, bi s svojo počasnostjo sam povzročil verižno trčenje. Monti zato predlaga, da bi v takih pogojih omejili dotok vozil na avtoceste in jih celo za nekaj časa preventivno zaprli in vozila preusmerili na navadne državne ceste. S takim predlogom se seveda odgovorni pri avtocestah ne strinjajo, ker so prepričani, da bi take rešitve povzročile še hujše zaplete in popoln kaos v cestnem prometu. Isti ljudje navajajo, da so bili vsi dosedanja napori v boju proti megli v drugih evropskih državah neuspešni. Težko je preveriti, če so te trditve resnične. Nesporo pa je dejstvo, da so drugje vsaj poskušali ukrepati. V Belgiji je dobršen del za meglo najbolj nevarnih odsekov razsvetljenih, na Danskem so ob omejitvi hitrosti nazobčali vso horizontalno signalizacijo, tako da se voznik zaradi pojočih gum takoj zave, ko prehaja z enega voznega pasu na drugega, hrušč pa postane še večji, ko se prekomerno približa robu cestišča. Drugje avtomatično stopijo v veljavo stroge omejitve hitrosti.

V Italiji pa je vsega kriva usoda, morda tudi nepazljivost in seved vreme, odgovorni so vedno nedolžni.

V predvčerajšnjem verižnem trčenju je umrlo 7 oseb, 110 je bilo ranjenih, poškodovanih vozil je bilo 148, 35 pa jih je ogenj popolnoma uničil (Telefoto AP)

Nevarnost širjenja jedrskega orožja v državah v razvoju

Bruselj — Skupina znanstvenikov pacifistov svari pred nevarnostjo, da bi cela vrsta držav v razvoju v prihodnjih letih prišla do jedrskega orožja predvsem po zaslugi tehnikov, ki prihajajo iz jedrskega programa nekdanje Sovjetske zveze. Po mnenju mirovnikov obstajata dve nevarnosti: prva je po njihovem kaj malo verjetna, lahko pa bi se zgodilo, da bi skupina vojakov prevzela nadzor nad sovjetsko jedrsko oborožitvijo; druga pa mnogo bolj verjetna je, da bi tehniki in znanstveniki, ki so delali na jedrskem programu SZ in so sedaj ostali brez dela, odšli v države v razvoju in postavili na razpolago svoje znanje tistim državam, in teh ni malo, ki bi bile pripravljene plačati za njihovo znanje.

V Avstraliji se je rodil gorilji mladič

V melbournskem zoološkem vrtu se je rodil gorila. Vest ne bi bila omembne vredna, če to ne bi bilo prvič, da se v Avstraliji rodi gorilji mladič, ki je bil zaplojen po naravni poti, brez umetne oploditve (Telefoto AP)

Prepovedan žvečilni gumi

Tan Ah Pong je v svoji trgovini organizirala razprodajo žvečilnega gumi po znatno znižanih cenah, potem ko je singapurska vlada prepovedala prodajo, uvoz in proizvodnjo žvečilnega gumi ter njegovo porabo v javnih prostorih (Telefoto AP)

Izlet v puščavo se je za skupino turistov iz Italije končal tragično

ALŽIR — Izlet v Saharo se je za skupino italijanskih turistov v Alžiriji končal še kar tragično. Pred koncem starega leta so turisti v bližini meje z Malijem napadli oboroženi ljudje, zaradi česar je eno od obeh terenskih vozil, s katerima so se vozili Italijani zavozilo s cestišča, se prevrnilo, pri čemer je 72-letni zdravnik Alfredo Avesani iz Alessandria izgubil življenje, Livio Panelli pa je bil ranjen.

Skupina oboroženih roparjev je turistom odnesla vse, kar je bilo količkaj vrednega. Italijanom je pozneje priskočila na pomoč alžirska policija, ki jih je pripeljala do kraja Bordž Badži Moktar, od koder so obvestili italijansko veleposlaništvo v Alžiru, ki je v sodelovanju z alžirskimi oblastmi poslalo v puščavo letalo, ki je italijanske turiste odpeljalo v glavno mesto, od koder so kasneje, potem ko so jih zasliali, odpotovali v Italijo.

Okrepitev terorizma v Južni Afriki

CAPETOWN — Osvobodilna armada azanskega ljudstva, oborožena organizacija vseafriškega kongresa je prevzela odgovornost za umor dveh policajev v črnem mestu Soweto. Število ubitih policajev v tem mestu v zadnjem tednu se je tako povzpelo na 5. V telefonskem pozivu, s katerim so teroristi prevzeli očetovstvo atentata, so še sporočili, da je »leto 1992 leto revolucije in da bodo pokončili vse policijske sile, ki služijo belemu režimu«.

Število umorov in atentatov se je okrepilo, odkar potekajo pogajanja med vlado in črnimi voditelji. Tako je na primer bela skrajna desnica uprizorila vrsto dinamičnih atentatov, medtem ko je črna skrajna levica izvedla večje število oboroženih akcij. Skratka, kdor dela za mir in pomiritev v Južni Afriki, opravlja skrajno nevarno delo.